

Улирал тутам

Дугаар № 1

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Улаанбаатар хот
2013 он

Редактор: Ч.Бат-Эрдэнэ, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн захирал

Хянасан: С.Ариунтуяа, СМА-ны дарга, НЭМ-ийн магистр

Эмхтгэсэн: Х.Нарантуяа, СМА-ны мэргэжилтэн, Удирдахуйн ухааны магистр
С.Даваажаргал, СМА-ны мэргэжилтэн
Т. Энхжаргал, СМА-ны мэргэжилтэн

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн: Д.Алтанцэцэг
Д.Уранчимэг

Шуудангийн хаяг: Энхтайвны гудамж, 13В байр
Улаанбаатар -210648
Факс: 976-11-320633
Утас: 70111485, 325540
Э-шуудан: admin@chd.moh.mn
www.chd.moh.mn

Товчилсон нэр томъёоны тайлбар

АР	Архангай
БӨ	Баян-Өлгий
БХ	Баянхонгор
БҮ	Булган
ГА	Говь-Алтай
ГС	Говьсүмбэр
ДА	Дархан-Уул
ДГ	Дорноговь
ДО	Дорнод
ДҮ	Дундговь
ЗА	Завхан
ОР	Орхон
ӨВ	Өвөрхангай
ӨМ	Өмнөговь
СҮ	Сүхбаатар
СЭ	Сэлэнгэ
ТӨ	Төв
ҮВ	Увс
ХО	Ховд
ХӨ	Хөвсгөл
ХЭ	Хэнтий
АД	Аймгийн дүн
УБ	Улаанбаатар
ҮД	Улсын дүн
ЧД	Чингэлтэй дүүрэг
БГД	Баянгол дүүрэг
ХУД	Хан-Уул дүүрэг
СХД	Сонгинохайрхан дүүрэг
СБД	Сүхбаатар дүүрэг
БЗД	Баянзүрх дүүрэг
НАД	Налайх дүүрэг
БНД	Багануур дүүрэг

ГАРЧИГ

БҮЛЭГ I. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

**БҮЛЭГ II. АМБУЛАТОРИ, СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД**

БҮЛЭГ III. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН

БҮЛЭГ IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БҮЛЭГ V. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ VI. ЛАБОРАТОРИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

БҮЛЭГ I. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

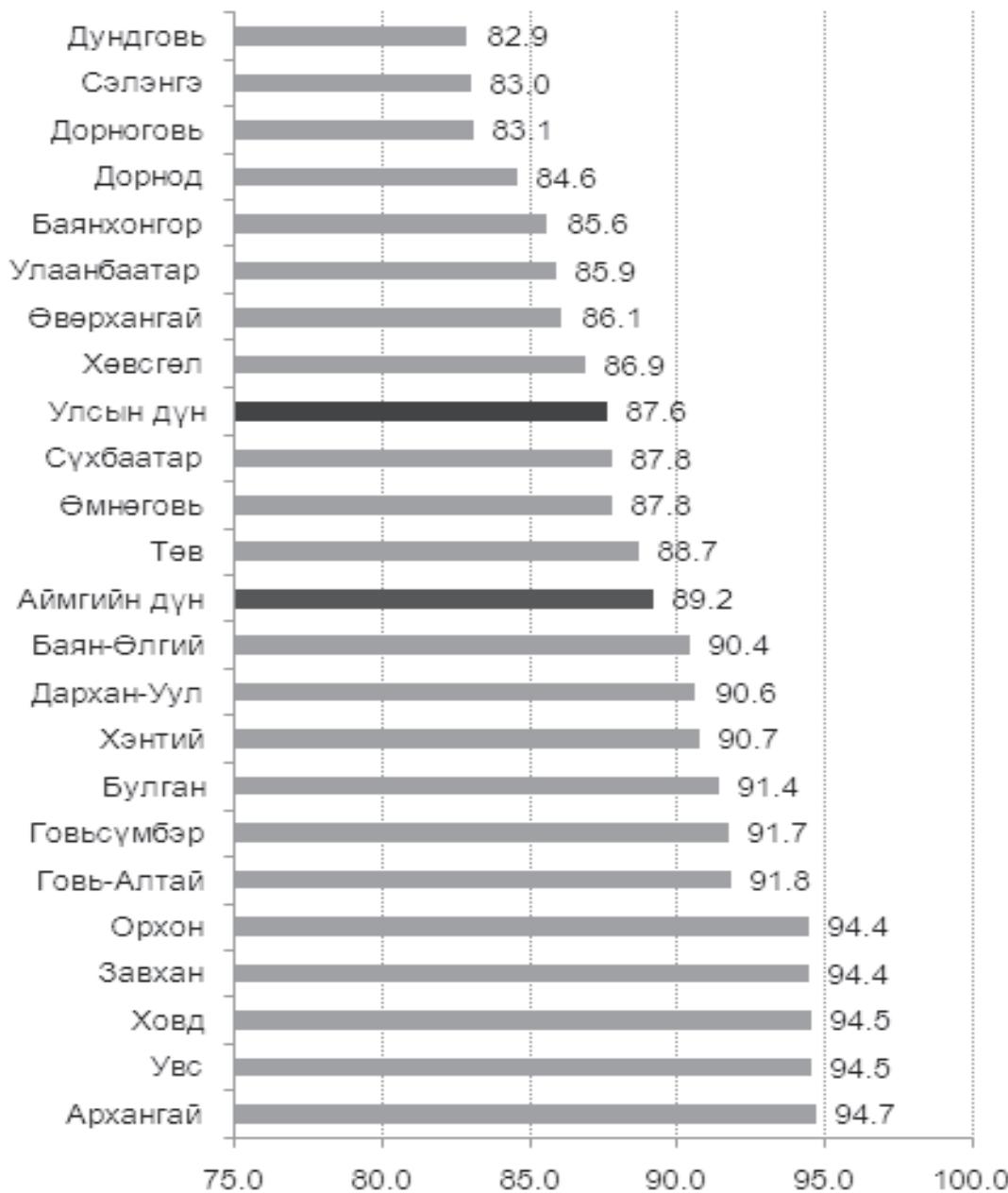

БҮЛЭГ I. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

Жирэмсний хяналт

Жирэмсний хяналтанд шинээр 22566 жирэмсэн эмэгтэйчүүд хамрагдсан ба 87.6 хувь нь эхний 3 сартайд, 11.6 хувь нь 4-6 сартайд, 0.8 хувь нь 7 ба түүнээс дээш сартайд хяналтанд орсон байна.Хяналтанд орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 96.2 хувь нь цусны шинжилгээнд хамрагдсанаас 4.9 хувь нь цус багадалтай байна.

Зураг 1. Жирэмсний эрт хяналтын хувь, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Шинээр хяналтанд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд 89.2 хувь нь, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 89.1 хувь, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд 94.9, ХДХВ/ДОХ илрүүлэх шинжилгээнд 92 хувь тус тус хамрагдсан байна.

Зураг 2. Цус багадалтай жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь, 2013 оны 1-р улирлын байдааар

Хяналтанд байгаа жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд 20114, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 20109, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд 21418, ХДХВ/ДОХ илрүүлэх шинжилгээнд жирэмсэн эмэгтэй 20766 хамрагдсан байна.

Бэлгийн замаар дамжих халдвартын шинжилгээнд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээний 1.2 хувь, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээний 0.9 хувьд нь эерэг байна. Тэмбүү илрүүлэх ийлдэс судлалын шинжилгээнд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 2.1 хувь нь эерэг үзүүлэлттэй гарсан байна.

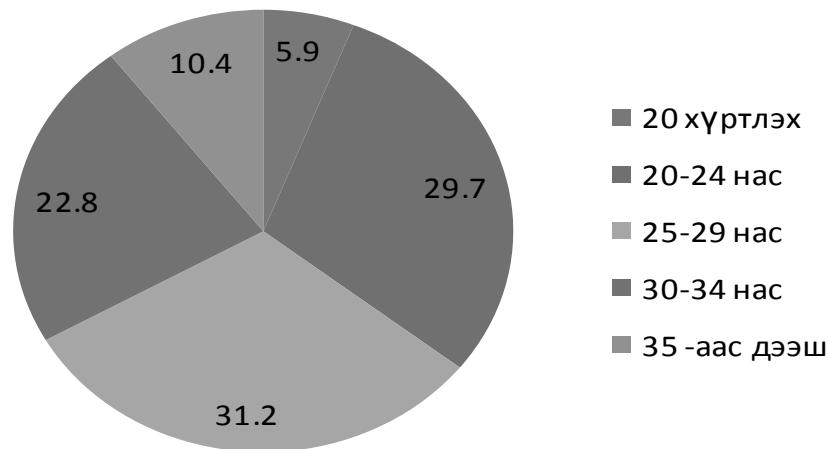
Хүснэгт 1. Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн шинжилгээнд хамрагдалт, 2013 оны 1-р улирлын байдааар

Аймгууд	Трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан хүний тоо	Үнээсээрэй	Заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан хүний тоо	Үнээсээрэй	Тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан хүний тоо	Үнээсээрэй
Архангай	455	18	457	2	547	5
Баян-Өлгий	753	2	753	11	817	2
Баянхонгор	572	29	578	15	682	18
Булган	423	12	423	2	425	5
Говь-Алтай	135	0	135	2	310	7
Говьсумбэр	106	2	106	0	106	4
Дархан-Уул	585	12	383	4	516	10
Дорноговь	431	40	431	11	420	9
Дорнод	407	29	429	28	275	3
Дундговь	194	1	172	0	228	4
Завхан	382	1	384	0	418	4
Орхон	635	17	635	1	635	15
Өвөрхангай	644	1	644	2	646	3
Өмнөговь	395	4	392	0	531	3
Сүхбаатар	311	26	311	19	311	9
Сэлэнгэ	506	13	571	5	758	7
Тев	488	6	487	4	568	9
Увс	247	5	352	2	531	4
Ховд	614	3	624	7	653	4
Хөвсгөл	667	21	674	9	739	22
Хэнтий	278	21	282	3	416	3
Аймгийн дүн	9228	263	9223	127	10532	150
Улаанбаатар	10886	200	10886	42	10886	184
Улсын дүн	20114	463	20109	169	21418	334

Төрөлт, төрөх үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

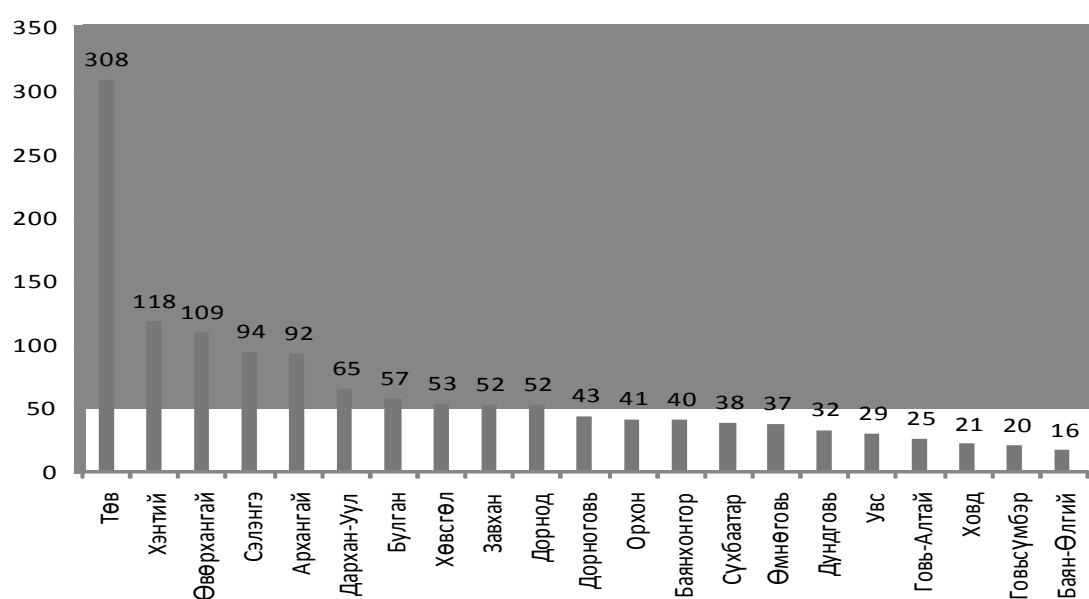
Улсын хэмжээнд 2013 оны 1-р улирлын байдлаар 18872 эх төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 1211 төрөлтөөр буюу 6.4 хувиар нэмэгдсэн байна.

Зураг 3. Төрсөн эхчүүд насны ангиллаар, хувиар, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

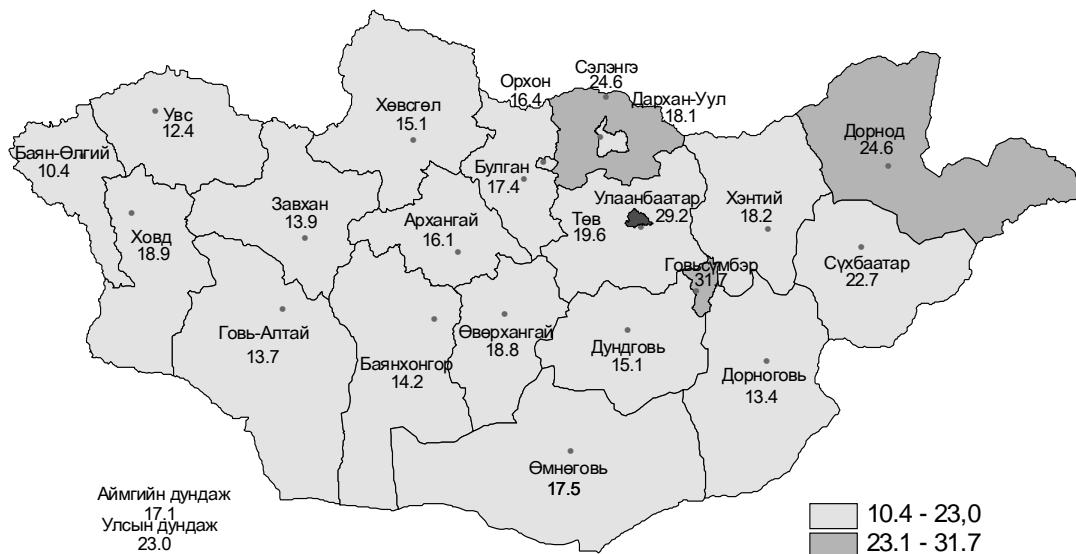
Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад төрөлтийн тоо Говь-Алтай, Завхан, Сүхбаатар, Сэлэнгэ, Ховд, Хэнтий зэрэг аймгуудад 1-40 хүртэл тоогоор буурч, бусад аймгууд болон Улаанбаатар хотод нэмэгдсэн байна. Нийт төрөлтийн 48.8 хувь нь Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн байна.

Зураг 4. Улаанбаатар хотод хөдөө, орон нутгаас амаржсан эхчүүд нийт төрөлтөд эзлэх хувиар, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Нийт төрсөн эхчүүдийн 23.0 хувь нь мэс заслын аргаар хүүхдээ төрүүлсэн байна.

Зураг 5. Мэс заслын аргаар төрсөн эхчүүдийн эзлэх хувь, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Төрсөн эхчүүдийн 25.3 хувь жирэмсэн үеийн хүндрэл, 37.3 хувь нь төрөх үеийн хүндрэлээр, 2.1 хувь нь төрсний дараах хүндрэлээр оношлогдож эмчлэгдсэн байна.

2013 оны 1-р улирлын байдлаар 1494 үр хөндөлт бүртгэгдсэн бөгөөд 1000 амьд төрөлтэд 80.3 ногдож байна. Нийт үр хөндөлтийн 73.4 хувь нь Улаанбаатар хотод, 26.6 хувь нь хөдөө орон нутагт хийгдсэн байна. Төрөх насны 1000 эмэгтэйд 2 үр хөндөлт ногдож байна.

**Төрөлт, төрөх үед үзүүлсэн эмнэлгийн тусlamж, аймгаар
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

№	Аймаг хотын нэр	Төрөлтийн эзлэх хувь						20-оос доош наасны Төрөлтийн эзлэх хувь	35-иас дээш наасны Төрөлтийн эзлэх хувь	2500 граммаас доош Жинтэй төрсөн хувьдийн эзлэх хувь
		Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Хувийн эмнэлэгт	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Сумын эрүүл мэндийн төв	Их эмчийн ортой салбарт	Гэртээ			
A	1	2	3	4	5	6	8	9	10	
1	Архангай	69.2	0.0	0.0	30.4	0.0	0.4	5.8	9.1	4.8
2	Баян-Өлгий	72.7	0.0	0.0	27.1	0.0	0.2	1.7	9.9	5.0
3	Баянхонгор	82.4	0.0	0.0	17.0	0.5	0.2	7.0	9.3	6.4
4	Булган	78.8	0.0	0.0	19.6	0.0	1.7	5.4	10.4	3.0
5	Говь-Алтай	84.9	0.0	0.0	15.1	0.0	0.0	4.6	8.6	5.9
6	Говьсүмбэр	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	7.9	8.7	1.6
7	Дархан-Уул	97.5	0.0	0.0	2.0	0.0	0.5	5.4	11.4	3.8
8	Дорноговь	80.3	0.0	14.6	4.6	0.0	0.5	6.9	5.9	3.6
9	Дорнод	96.2	0.0	0.0	3.8	0.0	0.0	4.8	11.9	3.6
10	Дундговь	75.3	0.0	0.0	24.7	0.0	0.0	8.7	7.3	2.8
11	Завхан	54.9	0.0	26.0	19.1	0.0	0.0	4.3	10.7	3.4
12	Орхон	99.7	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	6.3	10.9	1.9
13	Өвөрхангай	65.5	0.9	8.3	25.3	0.0	0.0	8.0	8.7	3.6
14	Өмнөговь	78.9	0.0	0.0	20.3	0.0	0.7	11.2	5.7	5.8
15	Сүхбаатар	92.2	0.0	0.0	7.8	0.0	0.0	9.8	5.8	5.1
16	Сэлэнгэ	52.5	0.0	30.9	16.6	0.0	0.0	6.7	7.3	4.0
17	Төв	72.1	0.0	0.0	27.9	0.0	0.0	10.1	8.7	3.6
18	Үвс	70.8	0.0	0.0	28.6	0.0	0.6	3.5	10.9	4.8
19	Ховд	76.9	0.0	8.0	15.0	0.0	0.2	2.4	13.0	4.0
20	Хөвсгөл	71.2	0.0	0.0	28.7	0.0	0.1	7.7	10.7	5.2
21	Хэнтий	72.0	0.0	13.6	13.9	0.0	0.5	8.4	11.2	1.0
22	Аймгийн дундаж	77.8	0.1	4.6	17.3	0.0	0.2	6.2	9.7	4.1
23	Улаанбаатар	95.8	3.7	0.0	0.0	0.0	0.5	5.6	11.2	5.0
24	Улсын дундаж	86.6	1.8	2.3	8.8	0.0	0.4	5.9	10.4	4.5

Хүүхдийн эрүүл мэнд

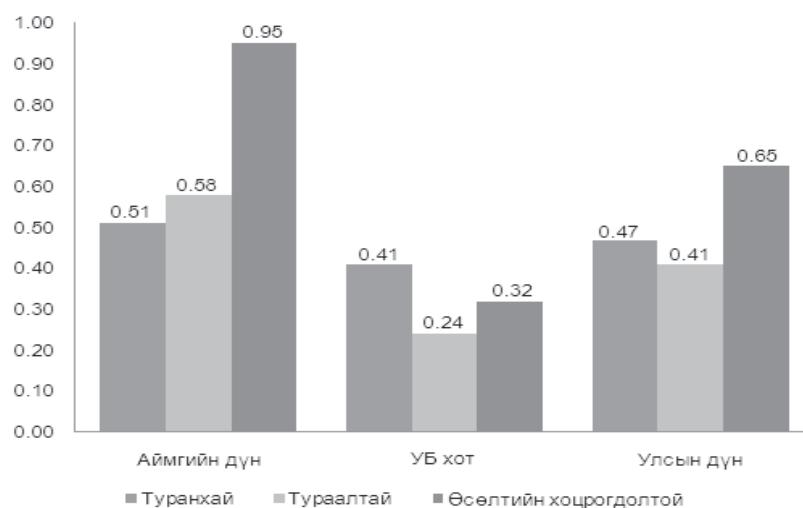
013 оны 1-р улиралд улсын хэмжээнд 18952 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 1215 хүүхдээр буюу 6.4 хувиар нэмэгджээ. Нийт амьд төрсөн хүүхдийн 51.1 хувь нь хүү, 48.9 хувь нь охин байна.

Зураг 6. Амьгүй төрөлтийн түвшин, 1000 нийт төрөлтөд 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Амьд төрсөн хүүхдийн 4.5 хувь нь бага жинтэй төржээ. Төрөөд 1 цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн хувь эзлэх хувь 92.5 байна. Амьгүй төрөлтийн түвшин 1000 нийт төрөлтөд 6.6 байгаа ба Баян-Өлгий, Баянхонгор, Орхон, Өвөрхангай, Төв, Увс, Хөвсгөл, Хэнтий зэрэг аймгуудад улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна.

Зураг 7. Тав хүртэлх насны хүүхдийн өсөлтийн хяналт, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Эхийн эндэгдэл

2013 оны эхний 3 сарын байдлаар эхийн эндэгдлийн 8 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 2 тохиодпоор буурч 100.000 амьд төрөлтөд 42.2 байна.

Хүснэгт 2. Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд, 2011-2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Байршил	2011	2012	2013
Аймгийн дундаж	58.7	53.5	41.3
УБ хот	81.6	59.6	43.2
Улсын дундаж	69.3	56.4	42.2

2013 оны 1-р улиралд эхийн эндэгдэл 100.000 амьд төрөлтөд 42.2 байна. Дорноговь, Ховьд аймгуудад тус тус 1, Хөвсгөл аймагд 2, Улаанбаатар хотод 4 тохиолдол тус тус бүртгэгдсэн байна.

Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл

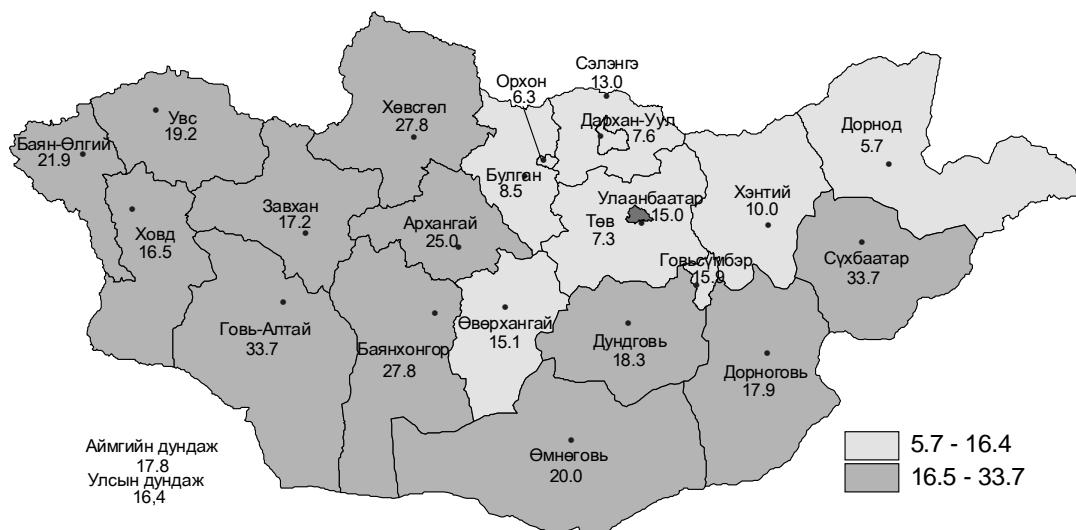
2013 оны 1-р улирлын байдлаар нялхсын эндэгдлийн 311 тохиолдол бүртгэгдэж, амьд төрсөн 1000 хүүхдэд 16.4 ногдох байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад ойролцоо түвшинд байна. /2012 оны 1-р улиралд 294 тохиолдол, 1000 амьд төрөлтөд 16.6/ Нялхсын эндэгдлийн 62.4 хувийг нярайн эндэгдэл эзэлж байгаа бөгөөд 1000 амьд төрөлтөд нярайн эндэгдэл 10.2 байна.

Хүснэгт 3. Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, 2011-2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Байршил	2011	2012	2013
Аймгийн дундаж	19.9	20.4	17.8
УБ хот	15.6	12.3	15.0
Улсын дундаж	17.9	16.6	16.4

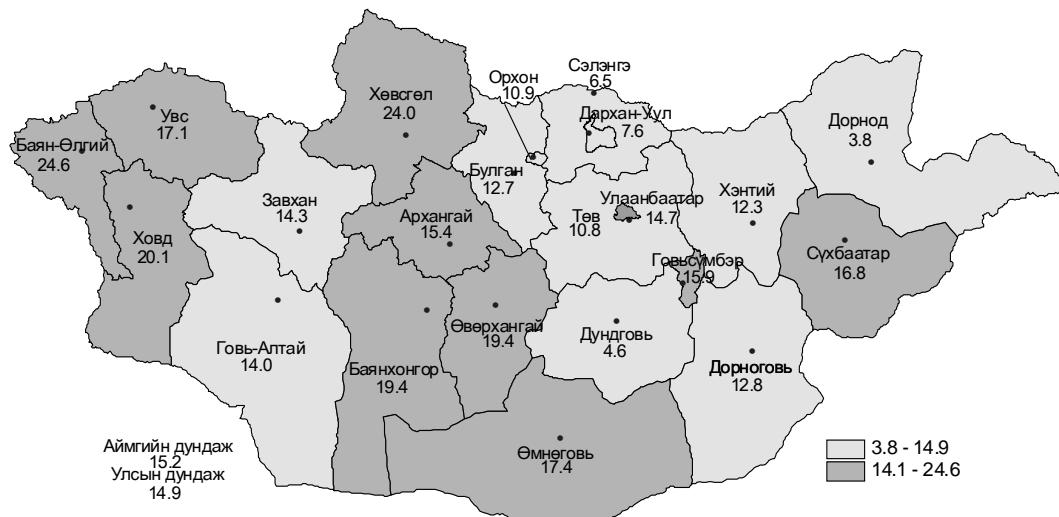
Нэг хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 55.9 хувь нь эрэгтэй, 44.1 хувь нь эмэгтэй хүхэд байна. 1000 амьд төрөлтөд ноогдох нялхсын эндэгдлийн үзүүлэлтээр Сүхбаатар /33.7/, Говь-Алтай /33.7/, Хөвсгөл/27.8/, Баянхонгор /27.8/, Архангай /25.0/, Баян-Өлгий /21.9/, Өмнөговь /20.0/ ,Увс /19.2/, Дундговь /18.3/, Дорноговь /17.9/, Завхан /17.2/ зэрэг аймгууд улс, аймгийн дунджаас өндөр байна.

Зураг 9. Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

1000 нийт төрөлтөд ноогдох перинаталь эндэгдлийн түвшин 14.9 байна.

Зураг 10. Перинаталь эндэгдэл, 1000 нийт төрөлтөд, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

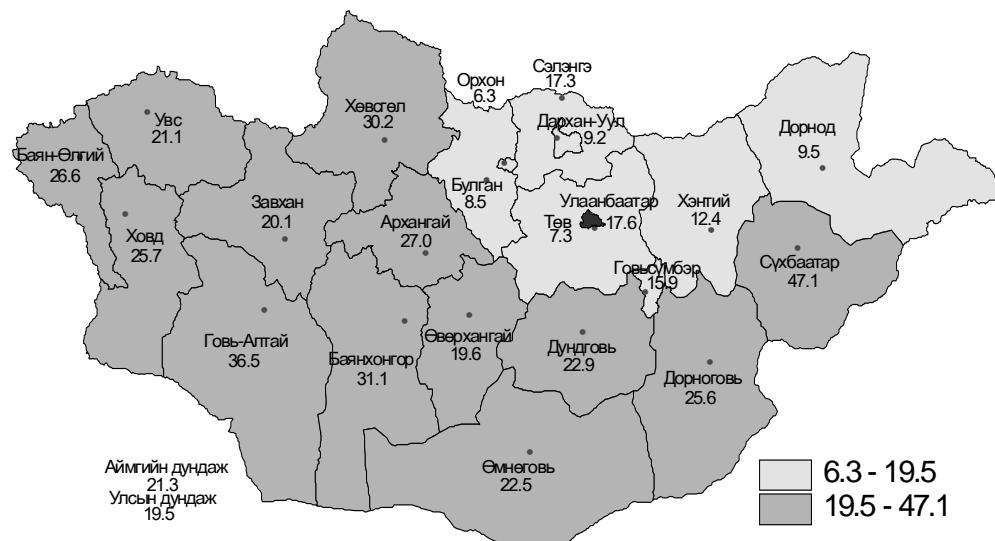

2013 оны 1-р улирлын байдлаар 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 369 тохиолдол бүртгэгдэж, амьд төрсөн 1000 хүүхдэд 19.5 ногдох байна./2012 оны эхний 3 сард 353 тохиолдол, 1000 амьд төрөлтөд 19.9/ 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 56,6 хувь нь эрэгтэй, 43,4 хувь эз эмэгтэй байгаа бийгийд 1000 эрэгтэй амьд төрсөн эрэгтэй хүүхдэд ноогдох 5 хүртэлх насны эрэгтэй хүүхдийн эндэгдэл 21,6, 1000 амьд төрсөн эмэгтэй хүүхдэд ноогдох 5 хүртэлх эмэгтэй хүүхдийн нас баралт 17.3 байна.

Хүснэгт 4. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, 2011-2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Байршил	2011	2012	2013
Аймгийн дундаж	24.4	24.2	21.3
УБ хот	18.8	15.1	17.6
Улсын дундаж	21.8	19.9	19.5

Зураг 11. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, 2013 оны 1-р улирлын байдааар

Нялхсын эндэгдэл, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

№	Аймаг хотын нэр	Перинаталь нас барагт (амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Амьгүй төрөлт (амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн нас барагт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн эрт үеийн нас барагт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн хожуу үеийн нас барагт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)
	A	1	2	3	4	5
1	Архангай	15.4	0.0	15.4	15.4	0.0
2	Баян-Өлгий	24.6	16.9	9.4	7.8	1.6
3	Баянхонгор	19.4	11.3	8.2	8.2	0.0
4	Булган	12.7	4.2	8.5	8.5	0.0
5	Говь-Алтай	14.0	0.0	14.0	14.0	0.0
6	Говьсүмбэр	15.9	0.0	15.9	15.9	0.0
7	Дархан-Уул	7.6	4.6	3.1	3.1	0.0
8	Дорноговь	12.8	2.6	10.2	10.2	0.0
9	Дорнод	3.8	0.0	7.6	3.8	3.8
10	Дундговь	4.6	4.6	4.6	0.0	4.6
11	Завхан	14.3	5.7	11.5	8.6	2.9
12	Орхон	10.9	7.8	3.1	3.1	0.0
13	Өвөрхангай	19.4	11.9	13.6	7.5	6.0
14	Өмнөговь	17.4	5.0	12.5	12.5	0.0
15	Сүхбаатар	16.8	3.4	13.5	13.5	0.0
16	Сэлэнгэ	6.5	2.2	4.3	4.3	0.0
17	Төв	10.8	7.2	10.9	3.6	7.3
18	Увс	17.1	7.6	9.6	9.6	0.0
19	Ховд	20.1	5.5	16.5	14.7	1.8
20	Хөвсгөл	24.0	13.7	16.2	10.4	5.8
21	Хэнтий	12.3	7.4	5.0	5.0	0.0
22	Аймгийн дундаж	15.2	6.9	10.1	8.4	1.8
23	Улаанбаатар	14.7	6.3	10.6	8.4	2.2
24	Улсын дундаж	14.9	6.6	10.3	8.4	2.0

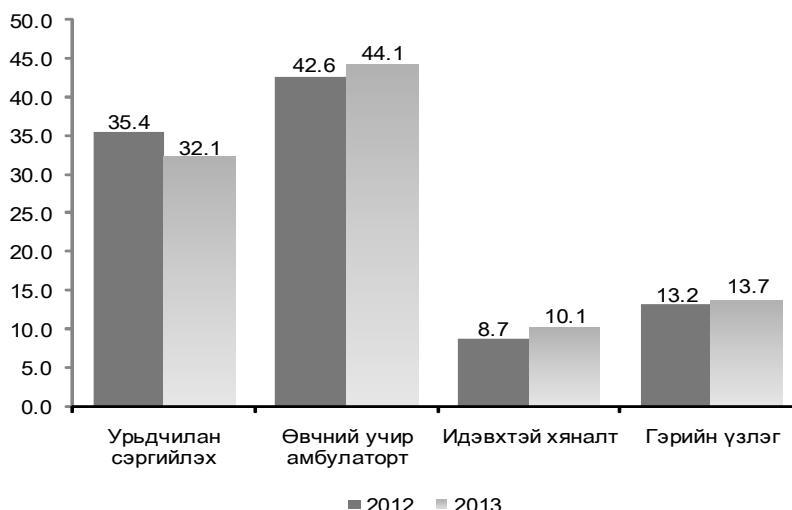
БҮЛЭГ II. АМБУЛАТОРИ СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

БҮЛЭГ 2. АМБУЛАТОРИ СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Улсын хэмжээнд 2013 оны 1-р улиралд амбулаторт нийт 3981.5 мян үзлэг хийгдсэн байна.

Зураг 12. Амбулаторийн үзлэгийн төрөл (хувиар), 2012-2013 оны 1-р улирлын байдлаар

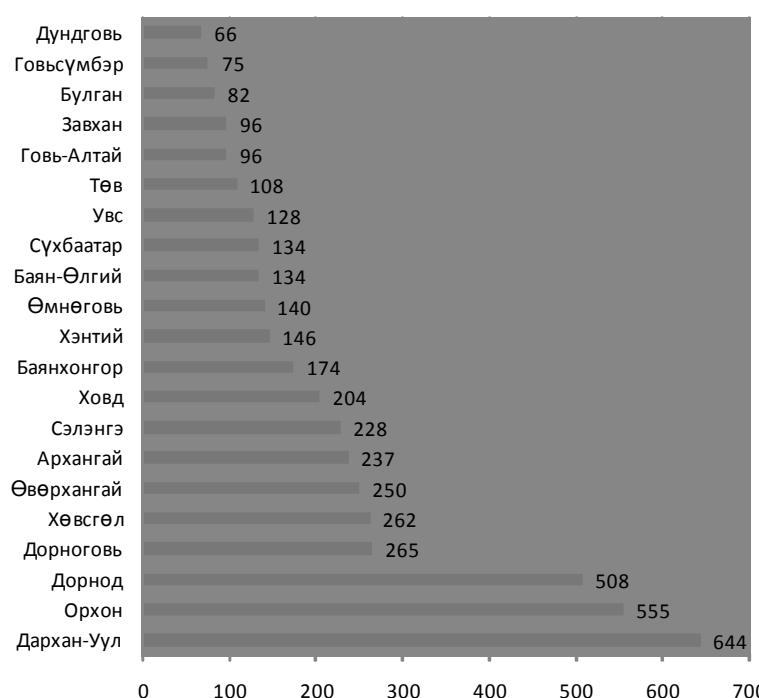
2013 оны 1-р улирлын байдлаар халдварт бус өвчлөлийн 378793 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс өвчлөл 59643 тохиолдлоор буюу 15.7 хувиар нэмэгджээ.

Бүртгэгдсэн халдварт бус өвчлөлийн 30775 тохиолдол буюу 8.1 хувь нь осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд 2013 оны 1-р улирлын байдлаар эмнэлэгт 189522,5 эмлүүлэгч хэвтэн эмчлүүлж 1468283 ор хоног ашигласан бөгөөд дундаж ор хоног 7.9 байна.

Улсын хэмжээнд нийт 16440 эмчлүүлэгчид мэс заслын хагалгаа хийгдсэн бөгөөд Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд 62.4 хувь нь хийгджээ.

Зураг 13. Мэс заслын хагалгаа, аймгаар, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Хүснэгт 7. Зонхилон хийгдсэн мэс заслын хагалгаа төрлөөр, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

7 а. Аймаг

№	Мэс заслын нэр	Мэс засал хийгдсэн хүний тоо	Нийт мэс заслын хагалгаанд эзлэх хувь
1	Цочмог мухар олгойн мэс засал	2117	34.3
2	Эмэгтэйчүүдийн бусад мэс засал	534	8.6
3	Үе мөчний бусад мэс засал	308	5.0
4	Цөсний замын мэс засал	291	4.7
5	Хамар хоолойн мэс засал	288	4.7
6	Нүдний бусад мэс засал	152	2.5
7	Нарийн будуун гэдэсний мэс засал	146	2.4
8	Ивэрхийн мэс засад	135	2.2
9	Эр бэлэг эрхтний бусад мэс засал	99	1.6
10	Судасны бусад	96	1.6

7 б. Улаанбаатар

№	Мэс заслын нэр	Мэс засал хийгдсэн хүний тоо	Нийт мэс заслын хагалгаанд эзлэх хувь
1	Цочмог мухар олгойн	698	6.8
2	Нүдний бусад мэс засал	572	5.6
3	Цөсний замын мэс засал	492	4.8
4	Хамар хоолойн мэс засал	476	4.6
5	Хоол боловсруулах эрхтний мэс засал	422	4.1
6	Шээс бэлгэсийн эрхтний	415	4.0
7	Эрүү нүүрний мэс засал	411	4.0
8	Эмэгтэйчүүдийн бусад мэс засал	397	3.9
9	Судасны бусад	346	3.4
10	Сонсголын эрхтний мэс засал	168	1.6

2013 оны 1-р улирлын байдлаар аймгийн дүнгээр нийт мэс заслын хагалгааны 34.3 хувийг цочмог мухар олгойн төрлийн мэс засал эзэлж байгаа бол Улаанбаатар хотод мөн цочмог мухар олгойн мэс засал хамгийн их буюу 6.6 хувийг эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд 2013 оны эхний 3 сарын байдлаар 195.3 мян түргэн тусlamжийн дуудлага хүлээн авч гүйцэтгэснээс 11.3 хувь нь алсын, 5.8 хувь нь осол гэмтлийн дуудлага эзэлж байна. / Хүснэгт 3 /

Хүснэгт 8. Түргэн тусlamжийн дуудлага, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

№	Аймгууд	Түргэн тусlamжийн дуудлага		Бүх дуудлаганд эзлэх хувь	Алсын дуудлагын эзлэх хувь
		Бүгд	Алсын дуудлага		
1	Архангай	6628	1438	3.4	21.7
2	Баян-Өлгий	6363	1702	3.3	26.7
3	Баянхонгор	5485	908	2.8	16.6
4	Булган	4185	974	2.1	23.3
5	Говь-Алтай	5192	772	2.7	14.9
6	Говьсүмбэр	1725	127	0.9	7.4
7	Дархан-Уул	7124	215	3.6	3.0
8	Дорнговь	5893	953	3.0	16.2
9	Дорнод	4824	636	2.5	13.2
10	Дундговь	4462	1024	2.3	22.9
11	Завхан	6730	1031	3.4	15.3
12	Орхон	5133	98	2.6	1.9
13	Өвөрхангай	6138	1856	3.1	30.2
14	Өмнөговь	3529	712	1.8	20.2
15	Сүхбаатар	5398	1259	2.8	23.3
16	Сэлэнгэ	8598	1298	4.4	15.1
17	Төв	5461	1225	2.8	22.4
18	Увс	5640	1273	2.9	22.6
19	Ховд	4881	981	2.5	20.1
20	Хөвсгөл	8455	1476	4.3	17.5
21	Хэнтий	6118	1209	3.1	19.8
22	Аймгийн дүн	117962	21167	60.4	17.9
23	Улаанбаатар	77347	909	39.6	1.2
24	Улсын дүн	195309	22076	100.0	11.3

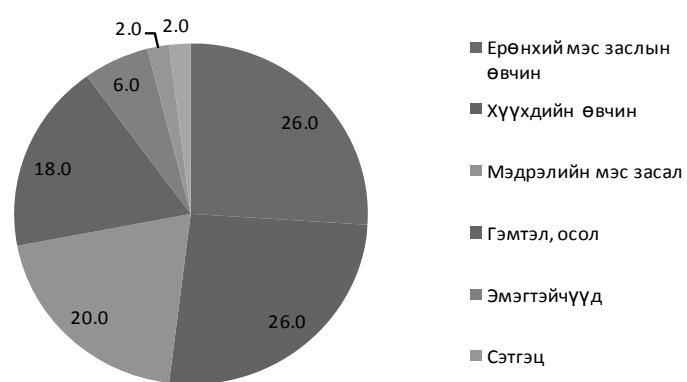
Түргэн тусlamжийн үндэсний төвд

Нийт 45 алсын дуудлага хүлээн авч 24 (53.3%)-д төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн эмч нар орон нутагт очиж тусlamж үйлчилгээ үзүүлж, 21 (46.6%)-д утсаар зөвлөгөө өгч үйлчилсэн байна.

Хүснэгт 9. Алсын түргэн тусlamжийн дуудлага, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

№	Аймаг, дүүргийн нэр	Хүлээн авсан дуудлага		Орон нутагт очиж тусlamж үйлчилгээ үзүүлэхэд ашигласан тээврийн хэрэгсэл		Утсаар зөвлөгөө өгсөн
		тоо	хувь	машин	онгоц	
1	Архангай	4	8.0	3		1
2	Баян-Өлгий	1	2.0		1	
3	Баянхонгор	4	8.0	3		1
4	Булган	2	4.0	2		0
5	Говьсүмбэр	0	0.0	0		0
6	Дархан	4	8.0	3		1
7	Дорнговь	1	2.0	1		0
8	Дорнод	3	6.0	1	1	1
9	Дундговь	0	0.0			0
10	Завхан	2	4.0		1	1
11	Орхон	1	2.0	1		
12	Өвөрхангай	8	16.0	4		4
13	Өмнөговь	0	0.0		0	
14	Сүхбаатар	2	4.0	2		0
15	Сэлэнгэ	2	4.0	2		0
17	Төв	5	10.0	5		0
18	Увс	3	6.0		3	0
19	Ховд	0	0.0		0	
20	Хөвсгөл	1	2.0			1
21	Хэнтий	3	6.0	3		0
22	Налайх	0	0.0			
23	Баганур	4	8.0	1		3
25	Багахангай	0	0.0			0
26	Нийт	50	100.0	31	6	13

Зураг 14. Алсын түргэн тусlamжийн дуудлагын төрөл, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Нийт түргэн тусlamжийн дуудлагын 57.8 хувь нь осол гэмтэл эзэлж байна.

**Амбулаторийн тусlamж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

№	Аймгууд	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь	Гэрийн идэвхтэй хяналтын хувь	Сумын эмчийн үзлэгийн хувь	Аймаг дүүргийн эмчийн үзлэгийн хувь	Өрхийн эмчийн үзлэгийн хувь	Нэг хүнд ноогдох амбулаторийн үзлэгийн дундаж тоо
1	Архангай	32.0	10.5	47.5	32.1	20.2	0.8
2	Баян-Өлгий	22.0	12.0	28.2	26.8	26.2	1.1
3	Баянхонгор	31.3	21.0	47.5	29.0	22.0	0.9
4	Булган	31.1	4.3	61.4	24.0	8.2	1.0
5	Говь-Алтай	16.1	16.0	34.8	37.4	21.4	1.2
6	Говьсумбэр	30.7	5.0	1.1	60.6	29.6	2.0
7	Дархан-Уул	37.6	17.3	12.7	26.1	46.6	1.6
8	Дорноговь	34.4	9.7	38.7	29.8	21.9	1.5
9	Дорнод	33.2	10.1	25.0	8.7	2.3	3.5
10	Дундговь	33.8	3.2	41.3	44.5	11.4	1.0
11	Завхан	35.6	8.9	42.2	24.6	31.0	1.4
12	Орхон	36.9	13.0	1.3	26.7	50.4	1.8
13	Өвөрхангай	19.5	10.5	29.1	29.6	29.0	0.8
14	Өмнөговь	35.8	4.9	40.3	34.3	17.7	1.1
15	Сүхбаатар	28.6	4.1	45.5	35.8	16.6	1.3
16	Сэлэнгэ	28.9	8.5	32.8	40.5	20.7	0.9
17	Төв	36.6	5.6	40.8	37.7	20.3	0.7
18	Увс	22.3	8.0	45.2	29.8	21.5	1.2
19	Ховд	26.4	20.9	30.7	29.7	36.5	1.3
20	Хөвсгөл	30.9	10.8	54.0	20.8	18.1	1.2
21	Хэнтий	28.9	5.8	48.4	29.6	18.9	1.2
22	Аймгийн дүн	30.6	11.0	35.6	31.3	23.4	1.2
23	Улаанбаатар	33.3	12.2	0.5	24.2	43.8	1.7
24	Улсын дүн	32.1	11.6	18.1	27.8	33.6	1.4

Стационарны тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, /2013 оны 1-р улирлын байдлаар/

№	Аймгууд	Хэвтсэн өвчтөн	Гарсан өвчтөн	Ор хоног	Эмнэлгийн нас баралт	ЭН-ийн хувь	Хоног болоогүй нас баралт	Хоног болоогүй нас баралтын хувь	Үүнээс 8-24 цагийн дотор нас баралт	8-24 цагийн дотор нас баралтын хувь	Эмчлэгдсэн өвчтөн	Орны фонд ашиглалт	Фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Архангай	5714	5616	43013	29	0.5	11	37.9	6	54.5	5679.5	64.3	77.9	7.6	8.5
2	Баян-Өлгий	7212	7433	58043	20	0.3	7	35.0	7	100.0	7332.5	92.6	112.2	7.9	11.7
3	Баянхонгор	5593	5436	40100	39	0.7	10	25.6	4	40.0	5534	80.4	97.4	7.2	11.1
4	Булган	3658	3511	28873	12	0.3	2	16.7	1	50.0	3590.5	74.0	89.7	8.0	9.2
5	Говь-Алтай	4269	4046	31507	30	0.7	4	13.3	1	25.0	4172.5	69.1	83.8	7.6	9.2
6	Говьсүмбэр	1190	1146	8833	3	0.3	2	66.7	0	0.0	1169.5	84.1	102.0	7.6	11.1
7	Дархан-Ул	6335	6236	48636	22	0.3	8	36.4	5	62.5	6296.5	88.1	106.8	7.7	11.4
8	Дорнговь	3591	3469	25697	17	0.5	7	41.2	5	71.4	3538.5	70.2	85.1	7.3	9.7
9	Дорнод	4665	4561	35608	29	0.6	7	24.1	5	71.4	4627.5	72.7	88.1	7.7	9.4
10	Дундговь	3195	3100	23791	12	0.4	3	25.0	3	0.0	3153.5	79.8	96.8	7.5	10.6
11	Завхан	5028	4904	41379	24	0.5	4	16.7	4	100.0	4978	66.1	80.1	8.3	8.0
12	Орхон	4978	4786	37817	9	0.2	5	55.6	3	60.0	4886.5	80.6	97.7	7.7	10.4
13	Өвөрхангай	5940	5666	43482	45	0.8	11	24.4	7	63.6	5825.5	68.9	83.5	7.5	9.2
14	Өмнөговь	2973	2804	19480	13	0.4	8	61.5	3	37.5	2895	66.9	81.1	6.7	9.9
15	Сүхбаатар	3232	3161	26792	26	0.8	8	30.8	4	50.0	3209.5	84.5	102.4	8.3	10.1
16	Сэлэнгэ	5632	5543	46508	24	0.4	7	29.2	4	57.1	5599.5	74.5	90.3	8.3	9.0
17	Төв	4053	4012	33285	12	0.3	1	8.3	0	0.0	4038.5	78.5	95.2	8.2	9.5
18	Увс	5502	5338	37186	25	0.5	9	36.0	3	33.3	5432.5	77.8	94.3	6.8	11.4
19	Ховд	6295	6151	47384	28	0.4	6	21.4	2	33.3	6237	86.2	104.4	7.6	11.3
20	Хөвсгөл	7999	7266	52112	57	0.7	13	22.8	3	23.1	7661	83.0	100.6	6.8	12.2
21	Хэнтий	4442	4296	33017	21	0.5	5	23.8	5	100.0	4379.5	76.1	92.2	7.5	10.1
22	Аймгийн дүн	101496	98481	762543	497	0.5	138	27.8	75	54.3	100237	76.8	93.1	7.6	10.1
23	Улаанбаатар	90714	87355	705745	502	0.6	137	27.3	62	45.3	89285.5	78.0	94.6	7.9	9.9
24	Улсын дүн	192210	185836	1468288	999	0.5	275	27.5	137	49.8	189522.5	77.4	93.8	7.7	10.0

**Стационарын тусlamж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, /төв эмнэлэг, үндэсний төвүүд/
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

№	Эмнэлгийн нэр	Хэвтсэн өвчтөн	Гарсан өвчтөн	Ор хоног	Эмнэлгийн нас барагт	ЭН-ийн хувь	Хоног болоогүй нас барагт	Хоног болоогүй нас барагтын хувь	Үүнээс 8-24 цагийн дотор нас барагт	8-24 цагийн дотор нас барагтын хувь	Эмчлэгдсэн өвчтөн	Орны фонд ашиглалт	Фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг	5437	5231	41991	60	1.1	20	33.3	8	40.0	5364	77.2	93.6	7.8	9.9
2	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	1895	1839	16534	10	0.5	0	0.0	0	0.0	1872	84.8	102.8	8.8	9.6
3	Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг	4204	4019	35084	47	1.1	8	17.0	3	37.5	4135	90.0	109.0	8.5	10.6
4	Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	9527	9283	60182	83	0.9	22	26.5	8	36.4	9446.5	91.5	110.9	6.4	14.4
5	Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв	2455	2312	34937	21	0.9	5	23.8	2	40.0	2394	65.9	79.9	14.6	4.5
6	Хавдар судлалын үндэсний төв	2056	2009	17971	8	0.4	0	0.0	0	0.0	2036.5	94.6	114.6	8.8	10.7
7	Гэмтэл согог сэргээн заслын үндэсний төв	3098	2976	35168	63	2.1	15	23.8	9	60.0	3068.5	83.7	101.5	11.5	7.3
8	Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв	1339	1302	13625	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1320.5	80.1	97.1	10.3	7.8
9	Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	1367	1361	42093	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1364	93.5	113.4	30.9	3.0
10	Хүүхдийн төв сувилал	86	104	2475	0	0.0	0	0.0	0	0.0	95	27.5	33.3	26.1	1.1
11	УАУШУТЫК	975	956	8780	0	0.0	0	0.0	0	0.0	965.5	87.8	106.4	9.1	9.7
12	Нийслэлийн эрүүл мэндийн газар	52667	50750	362568	191	0.4	65	34.0	30	46.2	51804	77.3	93.6	7.0	11.0

БҮЛЭГ III. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

БҮЛЭГ 3. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

2013 оны 1-р улирлын байдлаар амбулаторит бүртгэгдсэн халдварт бус өвчлөлийн нийт 327534 тохиолдол бүртгэгджээ. Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Амьсгалын тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 320.74/
- Хоол шингээх эрхтний өвчин /10 000 хүн амд 161.56/
- Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 130.39/
- Зүрх судасны тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 125.36/
- Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант өвчин /10 000 хүн амд 113.05/

Байршилаар авч үзвэл Улаанбаатар хотод амьсгалын тогтолцооны өвчин, гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант өвчин, хоол шингээх эрхтний өвчин харин хөдөөд амьсгалын тогтолцооны өвчин, хоол шингээх эрхтний өвчин, цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

Хүснэгт 10. Амбулаторын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

№	ӨОУА-10 нэршил	Тохиолдлын тоо	10 000 хүн амд	Нийт тохиолдолд эзлэх %
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	91081	320.74	30.9
2	Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	45877	161.56	15.5
3	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	35600	125.36	12.1
4	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	37026	130.39	12.5
5	Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	32093	113.02	10.9
6	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	1362	4.80	0.5
7	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	16859	59.37	5.7
8	Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	12794	45.05	4.3
9	Нүд ба түүний дайврын өвчинүүд /H00-H59/	13640	48.03	4.6
10	Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин /M00-M99/	8707	30.66	3.0

2013 оны 1-р улирлын байдлаар эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 86,3/
- Хоол шингээх эрхтний өвчин /10 000 хүн амд 66,9/
- Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 65.1/
- Амьсгалын тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 104.8/
- Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 38.0/

Хүснэгт 11. Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

ӨОУА-10 нэршил	Тохиолдлын тоо	10 000 хүн амд	Нийт тохиолдолд эзлэх %
Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	29767	104.82	21.1
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	24438	86.06	17.3
Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах ўе /O00-O99/	24100	84.87	17.1
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	18684	65.80	13.2
Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	18791	66.17	13.3
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	9878	34.79	7.0
Халдварт ба шимэгчit зарим өвчин /A00-B99/	3287	11.58	2.3
Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин /M00-M99/	5693	20.05	4.0
Бэртэл,хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар / SOO-T98/	3614	12.73	2.6
Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	2856	10.06	2.0

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөл /10 000 хүн амд харьцуулснаар/
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд
Баруун бүс						
Баян-Өлгий	6193	690.9	3063	682.2	3130	699.6
Говь-Алтай	6434	1206.3	2251	858.4	4183	1542.9
Завхан	4986	774.0	3142	974.8	1844	572.8
Увс	13147	1791.0	11157	3041.2	1990	542.0
Ховд	12567	1615.6	8544	2209.7	4023	1028.4
Хангайн бүс						
Архангай	14734	1738.2	9274	2221.4	5460	1269.3
Баянхонгор	12420	1607.8	3281	865.3	9139	2323.7
Булган	4870	896.3	2948	1078.5	1922	711.9
Орхон	6061	657.7	5226	1167.8	835	176.1
Өвөрхангай	16009	1574.4	14019	2766.3	1990	390.1
Хөвсгөл	12509	1071.1	7124	1239.5	5385	907.8
Төвийн бүс						
Говьсүмбэр	2258	1603.3	1392	1991.6	866	1220.7
Дархан-Уул	18318	1889.0	11928	2526.3	6390	1284.2
Дорноговь	6955	1144.8	3726	1228.8	3229	1061.0
Дундговь	3545	939.1	1924	1018.2	1621	859.8
Өмнөговь	10541	1636.8	5495	1716.0	5046	1558.5
Сэлэнгэ	27613	2723.4	24281	4794.0	3332	656.6
Төв	11043	1280.2	3578	815.5	7465	1761.2
Зүүн бүс						
Дорнод	12474	1763.2	8222	2336.5	4252	1195.9
Сүхбаатар	5627	1077.7	2999	1147.4	2628	1007.8
Хэнтий	7958	1188.5	4908	1477.6	3050	904.0
Улаанбаатар						
Улаанбаатар	111272	854.2	25464	413.4	85808	1249.7

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2013 оны 1-р улирлын байдааар/**

Аймаг, Нийслэл	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин
Баруун бус					
Баян-Өлгий	51.1	98.6	123.7	117.0	122.6
Говь-Алтай	97.9	141.0	318.9	221.2	192.0
Завхан	25.0	118.1	296.2	77.9	116.9
Увс	102.9	266.5	568.4	269.6	270.3
Ховд	96.4	193.5	387.2	218.0	263.8
Бүсийн дүн	73.8	163.4	331.9	178.6	192.8
Хангайн бус					
Архангай	102.6	308.7	390.7	366.3	209.5
Баянхонгор	97.1	194.8	389.9	219.5	265.6
Булган	15.8	136.6	246.4	99.8	216.6
Орхон	16.8	76.6	201.3	76.9	81.8
Өвөрхангай	98.2	236.1	270.8	282.6	249.0
Хөвсгөл	80.5	137.2	215.6	150.5	124.7
Бүсийн дүн	72.1	181.7	280.7	202.7	185.0
Төвийн бус					
Говьсүмбэр	30.5	165.4	461.5	220.8	159.1
Дархан-Уул	61.9	265.5	382.6	305.3	304.6
Дорноговь	45.6	113.7	286.2	163.6	177.4
Дундговь	44.2	146.5	160.0	227.8	107.8
Өмнөговь	59.0	191.9	483.4	326.9	175.5
Сэлэнгэ	173.3	304.5	648.2	447.9	322.8
Төв	50.5	230.1	248.9	277.6	175.7
Бүсийн дүн	79.3	224.4	401.5	306.9	229.2
Зүүн бус					
Дорнод	38.7	111.4	529.5	442.0	123.3
Сүхбаатар	79.1	94.6	227.0	211.6	118.2
Хэнтий	49.9	181.6	343.7	216.6	143.7
Бүсийн дүн	53.8	131.5	380.8	299.2	129.1
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	26.5	33.7	178.2	41.4	33.8
Улсын дүн	59.4	125.4	320.7	161.7	130.4

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Жирэмсэн, төрөлт төрсний дараах үе	Арьс ба халимны өвчин	Нүд ба түүний дайврын өвчин	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Гэмтэл, хордлого ба гаднын шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	1.1	27.3	15.3	33.4	26.3
Говь-Алтай	16.3	38.6	30.4	18.7	46.5
Завхан	2.6	9.5	3.3	13.5	23.0
Увс	3.8	67.6	31.7	42.8	36.8
Ховд	2.7	48.2	119.9	82.7	12.2
Бүсийн дүн	4.5	38.6	41.4	40.2	27.8
Хангайн бүс					
Архангай	8.6	48.7	55.8	32.6	32.7
Баянхонгор	2.7	48.5	120.8	83.2	12.3
Булган	2.6	10.7	56.1	18.4	28.9
Орхон	1.2	67.3	19.5	20.5	29.1
Өвөрхангай	2.3	89.4	71.5	32.7	53.0
Хөвсгөл	38.1	61.6	77.7	22.6	50.1
Бүсийн дүн	11.1	58.7	66.9	34.3	36.5
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	1.4	111.5	52.5	41.9	171.8
Дархан-Уул	0.0	70.1	137.4	27.7	90.1
Дорноговь	4.9	69.8	15.5	49.2	100.9
Дундговь	0.0	28.1	50.1	44.5	18.5
Өмнөговь	7.0	54.0	78.4	69.7	57.9
Сэлэнгэ	2.4	147.7	161.4	61.7	187.1
Төв	0.1	53.0	68.7	37.6	48.5
Бүсийн дүн	2.2	79.5	95.8	47.5	97.2
Зүүн бүс					
Дорнод	2.0	56.1	33.9	42.7	58.4
Сүхбаатар	2.3	70.7	18.2	48.3	36.6
Хэнтий	2.7	63.0	23.9	51.1	40.6
Бүсийн дүн	2.3	62.6	26.1	47.2	46.1
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	2.2	16.0	16.8	18.2	182.8
Улсын дүн	4.8	45.1	47.8	30.7	113.0

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөл, насны ангиллаар
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

Аймаг	Насны ангиллаар														
	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50.-54	55-59	60-64	65+
Баруун бүс															
Баян-Өлгий	140	318	302	395	462	453	551	454	444	516	474	499	404	227	554
Говь-Алтай	353	775	415	423	332	456	494	477	491	475	440	439	321	153	390
Завхан	434	1191	247	235	204	191	219	262	293	351	287	294	228	127	423
Увс	688	2006	785	658	684	719	863	898	909	1077	1173	959	604	337	787
Ховд	134	1815	665	625	854	945	908	913	957	940	895	938	669	444	865
Хангайн бүс															
Архангай	828	1622	693	659	720	864	1005	1001	1055	1171	1214	1164	898	554	1286
Баянхонгор	135	1807	607	533	829	968	918	916	971	943	896	940	663	444	850
Булган	294	804	288	188	189	256	293	352	345	383	380	405	279	157	257
Орхон	1	11	19	23	35	60	35	25	9	5	5	4	3	1	1
Өвөрхангай	636	1428	1207	1041	965	1230	1254	1311	1265	1135	1166	1181	742	506	942
Хөвсгөл	507	1518	711	575	641	730	992	815	962	999	1073	1078	737	397	774
Төвийн бүс															
Говьсүмбэр	159	419	151	126	123	151	142	137	128	124	150	119	108	76	145
Дархан-Уул	475	1383	879	813	944	1532	1413	1416	1352	1490	1575	1569	1164	846	1467
Дорноговь	345	904	445	369	389	645	629	588	509	434	365	419	348	207	359
Дундговь	82	244	162	181	176	231	256	277	330	294	349	327	225	145	266
Өмнөговь	657	1493	604	536	597	760	916	778	669	636	675	634	444	299	843
Сэлэнгэ	1241	3382	2071	1894	1673	1847	1903	1889	1819	1968	2221	1922	1483	918	1382
Төв	224	1199	618	486	533	699	800	799	785	897	943	1041	782	425	812
Зүүн бүс															
Дорнод	813	1867	1206	765	728	846	1030	937	788	675	700	709	538	358	514
Сүхбаатар	281	762	370	325	388	417	449	406	384	361	401	370	249	163	301
Хэнтий	497	1051	541	457	385	451	539	537	536	545	567	580	473	250	549
Улаанбаатар	7537	16432	6738	5709	5631	8531	9038	7295	6753	6076	6505	7070	5586	4132	8239

**Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар /**

Аймаг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	59.2	137.0	126.4	109.5	147.3
Говь-Алтай	120.0	120.0	110.1	119.6	115.9
Завхан	71.7	139.7	127.4	77.1	144.2
Увс	42.2	118.0	150.8	79.3	119.7
Ховд	39.9	128.2	198.8	84.3	76.0
Бүсийн дүн	62.8	129.1	144.8	93.6	120.9
Хангайн бүс					
Архангай	98.0	105.1	34.0	79.3	98.5
Баянхонгор	54.0	110.8	134.0	69.0	90.9
Булган	63.1	148.0	120.9	96.4	60.9
Орхон	20.5	78.9	79.9	65.0	57.2
Өвөрхангай	20.3	107.8	107.5	61.3	83.0
Хөвсгөл	32.4	120.5	140.8	69.9	89.2
Бүсийн дүн	44.9	109.7	103.5	71.5	81.2
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	27.7	111.5	218.0	90.9	78.8
Дархан-Уул	24.7	109.3	136.7	54.6	72.8
Дорноговь	51.2	70.4	128.4	56.8	52.0
Дундговь	50.9	133.0	213.0	110.5	98.8
Өмнөговь	37.9	58.5	80.0	46.3	35.9
Сэлэнгэ	29.4	87.3	132.2	48.3	97.1
Төв	38.8	93.4	102.1	43.2	69.8
Бүсийн дүн	35.9	91.3	129.0	55.9	72.0
Зүүн бүс					
Дорнод	25.0	83.7	122.6	73.8	63.0
Сүхбаатар	60.7	87.3	123.1	61.1	61.7
Хэнтий	41.4	85.4	168.9	69.4	61.4
Бүсийн дүн	40.6	85.3	139.1	68.8	62.1
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	28.8	63.3	80.8	61.2	41.2
Улсын дүн	38.0	86.3	104.8	66.9	65.1

**Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2013 оны 1-р улирлын байдааар /**

Аймаг	Жирэмсэн, төрөлт төрсний дараах үе	Арьс ба халимны өвчин	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Гэмтэл, хордлого ба гаднын шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	111.2	12.7	15.3	38.4	10.7
Говь-Алтай	110.4	19.5	16.3	20.1	25.7
Завхан	82.9	17.4	25.6	30.1	12.1
Увс	107.2	18.9	20.7	14.0	17.0
Ховд	105.2	20.4	22.2	48.6	17.5
Бүсийн дүн	103.9	17.5	19.9	31.4	16.0
Хангайн бүс					
Архангай	100.3	7.1	19.9	10.0	29.4
Баянхонгор	123.1	31.3	8.4	19.7	18.5
Булган	58.7	14.4	16.7	22.8	12.7
Орхон	89.4	7.3	19.2	22.7	27.8
Өвөрхангай	86.1	11.6	20.5	13.5	15.7
Хөвсгөл	86.1	12.6	13.1	12.1	15.5
Бүсийн дүн	91.6	13.5	16.4	16.1	20.1
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	143.4	36.2	36.9	27.7	19.9
Дархан-Уул	96.2	20.3	25.2	22.8	26.6
Дорноговь	98.8	13.0	13.0	50.7	20.4
Дундговь	90.6	13.2	10.9	40.0	22.8
Өмнөговь	104.7	5.4	11.5	16.8	16.6
Сэлэнгэ	8.6	8.3	18.8	13.7	12.7
Төв	50.4	9.9	13.7	19.2	10.9
Бүсийн дүн	70.9	12.6	17.3	24.5	17.9
Зүүн бүс					
Дорнод	102.2	21.3	41.0	25.2	22.9
Сүхбаатар	79.3	22.2	26.6	25.9	24.1
Хэнтий	78.6	10.3	33.3	45.9	18.1
Бүсийн дүн	87.6	17.7	34.3	32.6	21.5
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	76.9	4.6	2.0	15.1	5.9
Улсын дүн	82.8	10.1	11.6	20.0	12.8

**Стационарын нийт өвчлөл, насны ангиллаар
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

Аймаг	Насны ангиллаар														
	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Баруун бүс															
Баян-Өлгий	162	294	207	342	387	583	764	617	571	545	540	570	553	347	951
Говь-Алтай	269	259	88	149	204	386	372	326	302	290	279	322	248	139	412
Завхан	362	390	110	128	175	311	367	405	411	409	406	357	279	204	584
Увс	513	478	145	150	236	430	467	408	401	424	454	376	289	158	409
Ховд	516	619	131	173	354	444	498	462	457	436	466	439	301	258	597
Хангайн бүс															
Архангай	207	161	122	191	252	598	464	403	351	286	321	321	250	164	449
Баянхонгор	486	398	96	150	256	636	523	460	420	340	357	363	264	182	505
Булган	245	327	67	125	179	203	225	207	250	228	257	287	253	181	477
Орхон	334	306	72	76	200	472	430	390	396	331	361	370	277	219	552
Өвөрхангай	437	449	174	177	296	574	549	446	375	338	331	340	274	266	640
Хөвсгөл	516	619	131	173	354	444	498	462	457	436	466	439	301	258	597
Төвийн бүс															
Говьсүмбэр	90	163	25	44	66	95	103	95	73	73	70	59	42	38	110
Дархан-Уул	458	631	158	185	261	580	490	507	476	396	437	411	376	245	625
Дорноговь	271	346	74	76	150	352	325	295	236	196	181	218	226	168	355
Дундговь	272	395	60	77	128	240	209	208	202	201	204	256	182	103	362
Өмнөговь	226	216	61	81	140	335	324	243	196	160	162	168	134	84	273
Сэлэнгэ	483	645	165	198	233	460	455	382	377	355	363	390	326	242	469
Төв	299	386	93	109	175	289	291	269	258	268	275	360	268	189	483
Зүүн бүс															
Дорнод	320	394	106	102	163	381	414	381	354	280	277	342	299	238	510
Сүхбаатар	250	285	57	69	153	303	306	260	238	204	233	220	197	123	263
Хэнтий	447	480	141	132	185	349	298	285	293	245	252	308	236	167	475
Улаанбаатар	3508	4183	587	557	1607	4974	5170	4430	4041	3220	3637	3999	3607	2866	6919

**Стационарт хэвтэн эмчлүүлэгчид, тусlamж үйлчилгээний шатлалаар, хувиар
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

Аймаг	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Бусийн оношлогоо эмчилгээний төв	Сум дундын эмнэлэгт	Сумын эрүүл мэндийн төв	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Их эмчийн ортой салбарт	Хувийн эмнэлэгт	Бусад /аймаг сум дүргийн харьяа цэргийн ангийн эмнэлэг, темөр замын эмнэлэг/
Баруун бүс								
Баруун бүс	29.8	11.0	7.5	32.4	3.3	0.6	11.2	0.9
Баян-Өлгий	36.7	0.0	10.0	29.8	0.0	0.4	11.6	0.0
Говь-Алтай	38.8	0.0	8.8	30.0	0.0	3.1	8.2	4.5
Завхан	30.1	0.0	6.0	37.3	10.6	0.0	12.6	0.0
Увс	47.0	0.0	9.2	35.9	0.0	0.0	5.6	0.2
Ховд	0.0	51.0	2.1	31.1	6.3	0.0	11.9	0.0
Хангайн бүс								
Хангайн бүс	40.1	7.1	7.1	26.8	1.8	0.7	16.1	0.1
Архангай	40.0	0.0	9.8	34.0	0.0	1.1	13.4	0.0
Баянхонгор	51.8	0.0	6.1	26.8	0.0	1.4	12.6	0.0
Булган	35.8	0.0	8.9	34.0	0.0	0.0	17.8	0.0
Орхон	72.6	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	25.2	0.5
Өвөрхангай	0.0	35.2	1.9	40.3	9.6	0.8	13.3	0.0
Хөвсгөл	38.2	0.0	11.6	34.6	0.0	0.0	17.5	0.0
Төвийн бүс								
Төвийн бүс	42.4	6.0	3.5	26.3	6.2	0	11.6	3.1
Говьсүмбэр	69.2	0.0	0.0	13.1	0.0	0.0	0.0	10.1
Дархан-Уул	63.7	0.0	0.0	9.9	0.0	0.0	24.1	0.0
Дорноговь	44.1	0.0	3.0	20.0	17.0	0.0	6.3	6.6
Дундговь	54.2	0.0	9.8	25.5	0.0	0.0	8.7	0.0
Өмнөговь	0.0	55.6	7.5	30.8	0.0	0.0	5.5	0.0
Сэлэнгэ	31.2	0.0	5.8	25.4	18.3	0.0	14.9	6.1
Төв	38.7	0.0	0.0	58.6	0.0	0.0	4.1	0.0
Зүүн бүс								
Зүүн бүс	28.9	23.2	7.2	21.0	3.0	1.4	9.1	1.1
Дорнод	0.0	58.8	8.2	17.8	0.0	0.0	6.0	3.1
Сүхбаатар	56.8	0.0	4.7	30.4	0.0	0.0	5.5	0.0
Хэнтий	42.6	0.0	7.2	22.7	9.0	3.9	10.2	0.0
Улаанбаатар								
Улаанбаатар	83.2	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	13.3	0

Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөл, тусlamж үйлчилгээний шатлалаар, хувиар /2013 оны 1-р улирлын байдлаар/

Аймаг	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Бүсийн онцлогогоо эмчилгээний төв	Сум дундын эмнэлэгт	Сумын эрүүл мэндийн төв	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Их эмчийн ортын салбар	Өрхийн эрүүл мэндийн төв	Хувийн эмнэлэгт
Баруун бүс								
Баруун бүс	19.9	18.6	6.1	30.1	1.3	0.6	15.2	4.9
Баян-Өлгий	28.5	0.0	5.4	23.5	0.0	0.0	22.3	20.1
Говь-Алтай	42.1	0.0	8.2	37.0	0.0	3.2	6.1	2.1
Завхан	15.2	0.0	5.1	42.2	6.4	0.0	27.6	2.4
Увс	22.4	0.0	12.5	42.0	0.0	0.0	22.3	0.0
Ховд	0.0	64.9	0.6	10.3	1.3	0.0	6.1	6.0
Хангайн бүс								
Хангайн бүс	44.0	11.5	4.1	22.0	1.8	1.0	13.9	3.1
Архангай	50.0	0.0	3.9	34.1	0.0	1.3	7.4	2.0
Баянхонгор	55.2	0.0	5.1	20.2	0.0	1.1	8.6	5.1
Булган	39.6	0.0	6.6	48.0	0.0	0.0	5.7	0.0
Орхон	19.9	78.3	0.0	2.5	0.0	0.0	67.9	6.1
Өвөрхангай	0.0	49.6	0.8	20.3	8.9	2.5	14.1	2.1
Хөвсгөл	67.3	0.0	7.1	14.5	0.0	0.0	6.1	1.5
Төвийн бүс								
Төвийн бүс	41.0	7.9	4.1	23.8	4.0	0.0	16.7	1.3
Говьсүмбэр	70.6	0.0	0.0	14.8	0.0	0.0	14.4	0.0
Дархан-Уул	48.6	0.0	0.0	4.9	0.0	0.0	44.3	0.6
Дорноговь	19.2	0.0	4.8	31.6	28.7	0.0	6.1	8.3
Дундговь	43.4	0.0	7.8	37.8	0.0	0.0	8.0	0.0
Өмнөговь	0.0	39.9	16.3	29.8	0.0	0.0	12.1	2.8
Сэлэнгэ	39.1	0.0	3.4	43.2	5.0	0.0	9.1	0.0
Төв	72.5	0.0	0.0	24.6	0.0	0.0	2.1	0.0
Зүүн бүс								
Зүүн бүс	23.3	21.8	8.1	26.8	1.9	2.1	14.9	5.6
Дорнод	0.0	45.3	7.5	18.9	0.0	0.0	21.7	6.1
Сүхбаатар	66.4	0.0	5.8	34.5	0.0	0.0	10.6	3.1
Хэнтий	32.3	0.0	9.8	32.1	5.2	5.4	7.4	4.9
Улаанбаатар								
Улаанбаатар	85.6	0.0	0.0	3.4	0.0	0.0	7.5	3.1

5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/

Аймаг	Тухайн насны 1000 хүүхдэд				
	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Бэртэл, хордлого ба гадны шалтгаант өвчин	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Арьс ба халимны өвчин
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	88.4	5.6	2.5	1.9	3.4
Говь-Алтай	170.0	17.3	3.6	4.6	5.6
Завхан	193.2	13.9	1.2	3.6	3.0
Увс	256.4	14.1	2.6	8.1	8.2
Ховд	102.1	3.5	1.2	1.1	2.6
Хангайн бүс					
Архангай	256.5	42.2	1.2	6.9	8.9
Баянхонгор	245.9	30.1	9.3	8.0	10.5
Булган	184.7	10.8	1.9	3.9	3.1
Орхон	151.2	8.5	1.3	2.0	9.6
Өвөрхангай	259.2	28.9	3.2	6.5	15.3
Хөвсгөл	261.7	16.8	1.8	6.4	6.3
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	556.4	15.9	1.9	3.4	10.0
Дархан-Уул	220.3	38.2	0.3	2.1	19.6
Дорнговь	284.6	11.6	1.3	6.6	9.5
Дундговь	176.3	6.4	0.4	1.9	3.0
Өмнөговь	383.5	21.9	3.4	11.2	10.9
Сэлэнгэ	232.2	16.5	2.1	3.6	8.0
Төв	215.0	20.0	4.1	4.3	16.2
Зүүн бүс					
Дорнод	280.2	46.1	0.8	2.0	8.7
Сүхбаатар	251.5	14.9	1.9	6.2	15.4
Хэнтий	299.8	17.1	5.6	8.1	10.6
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	121.4	17.0	2.3	4.4	8.6

Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөлийн эхний 10 шалтгаан
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/

Өвчиний нэршил	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Насны ангиллаар															
	Бүгд	Үүнээс: Эмэгтэй	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	
A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	91081	49976	12396	31229	10108	6977	4581	3870	3686	3078	2715	2406	2390	2282	1744	1188	2431	
Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	45877	28615	781	2855	3471	3183	3243	3422	3795	3676	3617	3644	3661	3571	2603	1605	2750	
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	37026	29307	63	511	588	815	2047	4734	5289	4979	4670	3986	3285	2480	1450	806	1323	
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	35600	22843	12	29	63	140	442	810	1138	1579	2056	3047	4227	5575	4928	3681	7873	
Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	32093	13065	350	2351	1399	1996	2528	3509	4138	3159	2865	2415	2203	2005	1240	681	1254	
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	16859	10595	457	348	311	433	872	1202	1497	1602	1690	1698	1901	1730	1220	676	1222	
Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд /H00-H59/	13640	8551	207	677	453	521	660	1048	1078	953	936	1081	1297	1364	1002	692	1671	
Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	12794	7264	651	1681	1061	1209	1237	1110	1034	828	744	612	713	617	446	279	572	
Халдварт ба шимэгчit зарим өвчин /A00-B99/	7767	4310	80	664	1128	784	828	1555	1114	604	357	260	144	116	61	28	44	
Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах ўе /O00-O99/	1362	1361	0	0	0	0	81	376	385	261	184	71	3	1	0	0	0	

**Стационарын өвчлөлийн эхний 10 шалтгаан
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

Өвчний нэршил	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Насны ангиллаар														
	Бүгд	Үүнээс: Эмэгтэй	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
A	1	2	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	29767	14623	8393	10677	1299	1006	793	663	626	565	669	674	730	807	689	539	1637
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	24438	13882	20	13	40	100	262	412	550	742	1195	1641	2469	3309	3307	2657	7721
Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах ўе /O00-O99/	24100	24087	0	0	0	0	1371	7378	6820	4803	2906	750	55	4	0	0	0
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	18684	13113	11	225	228	453	1013	1834	2082	1935	2068	1932	1795	1536	1075	761	1736
Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	18791	10018	1076	765	467	754	977	1133	1237	1339	1424	1539	1775	1771	1494	985	2055
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	9878	5454	416	177	143	270	520	596	676	832	941	963	1074	1011	705	513	1041
Халдварт ба шимэгчтэй зарим өвчин /A00-B99/	3287	1587	37	281	311	303	276	278	213	172	156	226	265	271	190	115	193
Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин /M00-M99/	5693	3544	1	15	21	88	123	218	268	346	410	518	614	729	677	577	1088
Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	3614	1202	52	278	116	145	229	405	397	385	387	325	265	250	142	89	149
Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	2856	1403	123	142	135	196	318	261	248	217	187	175	198	207	136	113	200

Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг үзлэгийн талаар

2013 оны 1-р улирлын байдлаар артерийн гипертензи эрт илрүүлгийн үзлэгт нийт 44248 хүн хамрагдаж, хамрагдвал зохих хүн амын 7.0 хувийг эзэлж байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр хэвийн 66.3%, артерийн гипертензитэй байж болох 15.6 %, онош батлагдсан 5.2 % байна. Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт нийт 39762 хүн хамрагдаж, хамрагдвал зохих хүн амын 6.3 хувийг эзэлж байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр хэвийн 90.4 %, өлөн үеийн глюкозын өөрчлөлттэй 8.3 %, онош батлагдсан хувь 1.1 байна.

Эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдсан хүний тоо, аймгаар /2013 оны I-улирлын байдлаар /

Аймаг, хот	Артерийн гипертензи эрт илрүүлэг үзлэг		Чихрийн шижин хам шинж 2 эрт илрүүлэг үзлэг	
	Хамрагдсан хувь	Онош батлагдсан хувь	Хамрагдсан хувь	Онош батлагдсан хувь
Архангай	65.0	6.0	56.9	0.8
Баян-Өлгий	83.5	23.9	27.0	4.2
Баянхонгор	63.0	7.6	54.2	1.9
Булган	65.1	14.5	65.1	1.7
Говь-Алтай	35.4	1.8	35.4	0.4
Говьсүмбэр	34.1	6.8	29.7	0.5
Дархан-Уул	113.0	5.7	95.3	0.9
Дорнговь	77.4	8.8	75.1	1.8
Дорнод	72.9	4.3	63.6	0.5
Дундговь	45.5	3.9	43.3	0.8
Завхан	42.4	6.7	35.3	1.0
Орхон	35.4	4.3	29.4	2.0
Өвөрхангай	37.9	12.1	27.6	0.8
Өмнөговь	62.0	3.4	60.6	0.3
Сүхбаатар	88.8	4.7	86.1	0.4
Сэлэнгэ	13.1	14.3	9.4	3.2
Төв	43.0	6.5	34.1	1.2
Увс	77.2	2.9	72.8	0.7
Ховд	35.7	13.1	22.6	2.4
Хөвсгөл	64.0	4.7	54.8	0.2
Хэнтий	28.5	7.5	23.1	2.9
Аймгийн дүн	56.3	7.7	46.9	1.1
Улаанбаатар	38.4	3.0	34.4	1.1
Улсын дүн	48.3	6.0	41.3	1.1

Умайн хүзүү, хөхний өмөнгийн илрүүлэг үзлэгийн мэдээ

Улсын хэмжээнд 2013 оны 1-р улирлын байдлаар умайн хүзүү, хөхний өмөнгийн илрүүлэг үзлэг эхэлснээс хойш тухайн онд зорилтот болон зорилтот бус насны нийт 194887 эмэгтэй хамрагдсанаас үзлэгт 21815 эмэгтэйчүүд хамрагдсан байна.

Эдгээр хамрагдсан үйлчлүүлэгчийн 5.4 хувь нь пап эерэг буюу умайн хүзүүний эсийн түвшинд өөрчлөлттэй гэж дүгнэгджээ.

Умайн хүзүүний өмөнгийн илрүүлгийн хамралт, аймгаар, 2013

№	Аймаг нэр	Үйлчлэх хүрээний зорилтот насны эмэгтэйн тоо	Илрүүлэгт хамрагдсан нийт эмэгтэйн тоо	Үүнээс: Зорилтот насны	Илрүүлэгт хамрагдсан зорилтот насны эмэгтэйн эзлэх хувь
1	Архангай	5846	636	546	5.3
2	Баян-Өлгий	4927	1418	1176	1.8
3	Баянхонгор	5115	492	363	29.3
4	Булган	3840	244	204	1.6
5	Говь-Алтай	3541	359	276	3.3
6	Говьсүмбэр	989	40	36	7.5
7	Дархан-Уул	6495	594	574	0.2
8	Дорноговь	3965	512	495	
9	Дорнод	5092	981	870	7.2
10	Дундговь	2908	873	801	2.3
11	Завхан	4614	200	121	
12	Орхон	6396	1279	1177	3.8
13	Өвөрхангай	7062	888	813	4.5
14	Өмнөговь	3527	547	523	4.8
15	Сүхбаатар	3646	734	691	
16	Сэлэнгэ	7074	1490	1134	13.1
17	Төв	5718	905	896	25.0
18	Увс	4527	1016	927	1.4
19	Ховд	4662	586	468	19.1
20	Хөвсгөл	8045	435	385	4.4
21	Хэнтий	4662	723	632	
22	Аймгийн дүн	102651	14952	13108	6.7
23	Улаанбаатар	102651	6863	6275	2.7
24	Нийт дүн	194887	21815	19383	5.4

Хөхний өмөнгийн боломжит илрүүлэг үзлэгт 25329 эмэгтэй хамрагдаж хөхний эмнэлзүйн үзлэг хамрагдсан байна.

Хөхний өмөнгийн илрүүлгийн хамралт, аймгаар, 2013

№	Аймаг, дүүргийн нэр	Боломжит илрүүлэгт хамрагдсан эмэгтэйн тоо	Хөхний өмөнгөөр өвдөх өндөр эрсдэлтэй бүлгийн илрүүлэгт хамрагдсан эмэгтэйн тоо
1	Архангай	1107	3
2	Баян-Өлгий	1210	
3	Баянхонгор	481	
4	Булган	244	
5	Говь-Алтай	337	8
6	Говьсүмбэр	63	
7	Дархан-Уул	504	
8	Дорноговь	1227	
9	Дорнод	1310	2
10	Дундговь	879	3
11	Завхан	170	
12	Орхон	1318	3
13	Өвөрхангай	743	
14	Өмнөговь	942	2
15	Сүхбаатар	1424	1
16	Сэлэнгэ	1418	
17	Төв	1030	
18	Увс	1158	2
19	Ховд	550	1
20	Хөвсгөл	509	5
21	Хэнтий	1164	
22	Аймгийн дүн	17788	30
23	Улаанбаатар	7541	11
24	Нийт дүн	25329	41

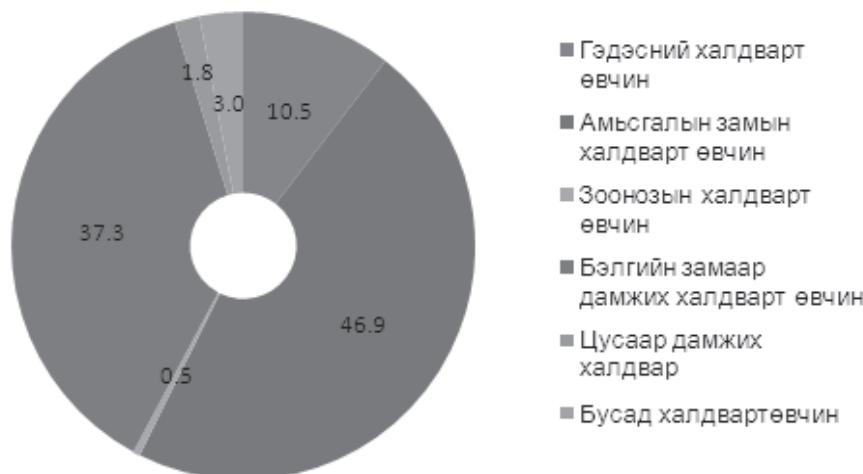
БҮЛЭГ IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БҮЛЭГ 5. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

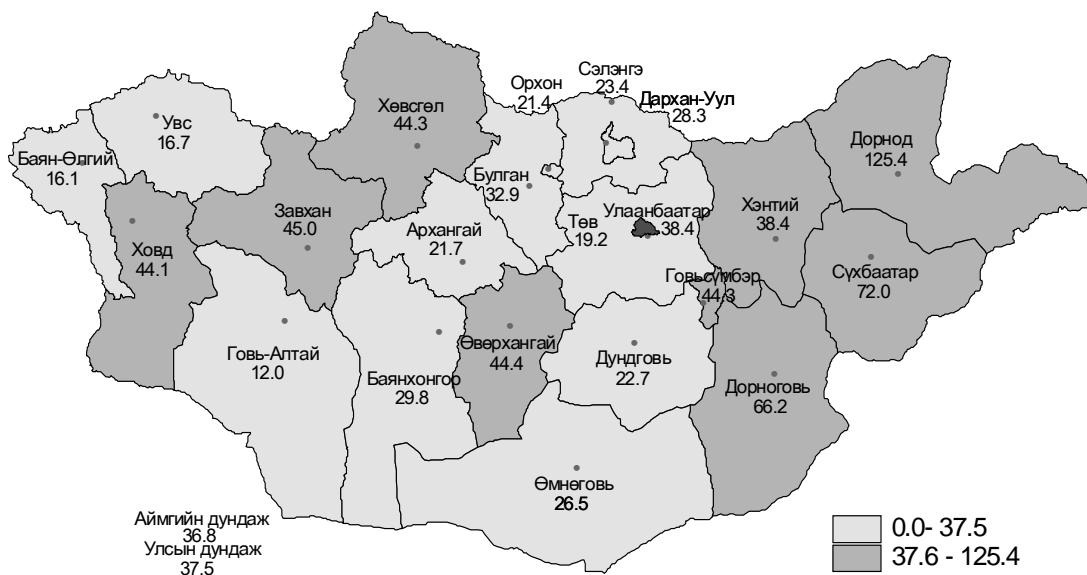
Улсын хэмжээнд 23 төрлийн 10538 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж, 10000 хүн амд 37.5 байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 458 тохиолдоор буурчээ. Улсын дунджаас өндөр байгаа аймгуудыг дурьдвал: Дорнод 125.4, Сүхбаатар 72.0, Дорноговь 66.2, Завхан 45.0, Өвөрхангай 44.4, Хөвсгөл 44.3, Говьсүмбэр 44.3, Ховд 44.1, байна.

Зураг 19. Халдварт өвчиний бүтэц (хувиар), 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад бактерийн гаралтай хоолны хордлого, суулгалт халдварт, улаан эсэргэнэ, тэмбүү, гонококкт халдварт, трихомониаз, менингококт халдварт, эритема, салхинцэцэг, гахай хавдар зэрэг өвчлөлийн тохиолдол нэмэгдсэн байна.

Зураг 20. Халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Гэдэсний халдварт өвчин

2013 оны 1-р улирлын байдлаар вируст хепатит А, цусан суулга, суулгалт халдварт, хүнсний гаралтай бактерт хордлого, сальмонеллын халдварт, балнад, суулгалт халдварт, гар хөл амны өвчин зэрэг 6 төрлийн гэдэсний халдварт өвчиний 1110 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1899 тохиолдоор буурсан байна. Гэдэсний халдварт өвчиний 20.5 хувийг цусан суулга, 69.5 хувийг вируст хепатит А, 4.7 хувийг гар хөл амны өвчин, 2.3 хувийг хүнсний гаралтай бактерт хордлого, 2.2 хувийг сальмонеллын халдварт, 0.6 хувийг суулгалт халдварт тус тус эзэлж байна.

Халдварт өвчин /ӨОУА-10 нэршлээр/	2012		2013		Өсөлт /бууралт/
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	
Цусан суулга	275	1.0	228	0.8	-0.2
Вируст хепатит А	2578	9.2	772	2.7	-6.5
Гар-хөл-амны өвчин	110	0.4	52	0.2	-0.2
Хүнснээс гаралтай бактерт хордлого	21	0.1	26	0.1	0.0
Суулгалт халдварт	13	0.0	25	0.1	0.1
Сальмонеллээз	12	0.0	7	0.0	0.0

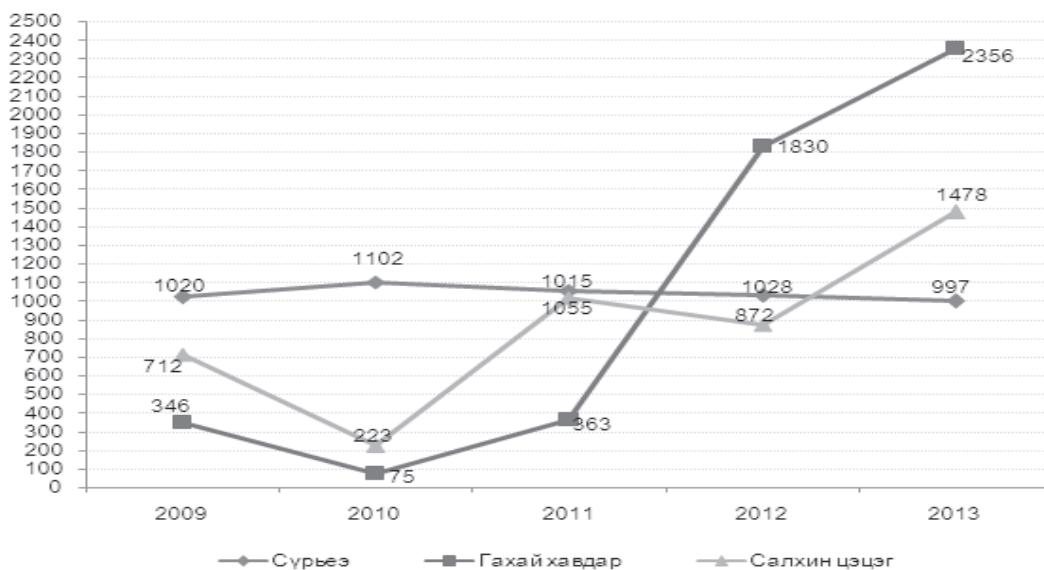
Вируст хепатит

Вируст хепатит өвчиний 998 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 3.5 ногдож байна. Нийт халдварт өвчиний 9.5 хувийг эзэлж байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.8 дахин буурч 10 000 хүн ам тутамд 6.6-аар буурчээ. Нийт вируст хепатит өвчлөлийн 77.4 хувийг цочмог А хепатит, 16.0 хувийг цочмог В хепатит, 2.5 хувийг С хепатит, 4.1 хувийг бусад хепатит тус тус эзэлж байна.

Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин

Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчиний 4938 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт халдварт өвчиний 46.9 хувийг эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад гахай хавдар өвчин 1.3 дахин, салхинцэцэг 1.7 дахин нэмэгдсэн байна.

Зураг 22. Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин, бодит тоогоор, 2009-2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Гахай хавдар

Гахай хавдар өвчний 2356 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 8.4 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 526 тохиолдлоор буюу 10000 хүн ам тутамд 1.9-өөр нэмэгдсэн байна. Гахай хавдар өвчин нийт халдварт өвчний 22.3 хувийг эзэлж байна. Өвчлөл 5 жилийн дундаж үзүүлэлтээс 10000 хүн амд 4.8-аар нэмэгдсэн байна.

Зураг 24. Гахай хавдрын өвчлөл, 10 000 хүн амд, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Сүрьеэгийн өвчлөл

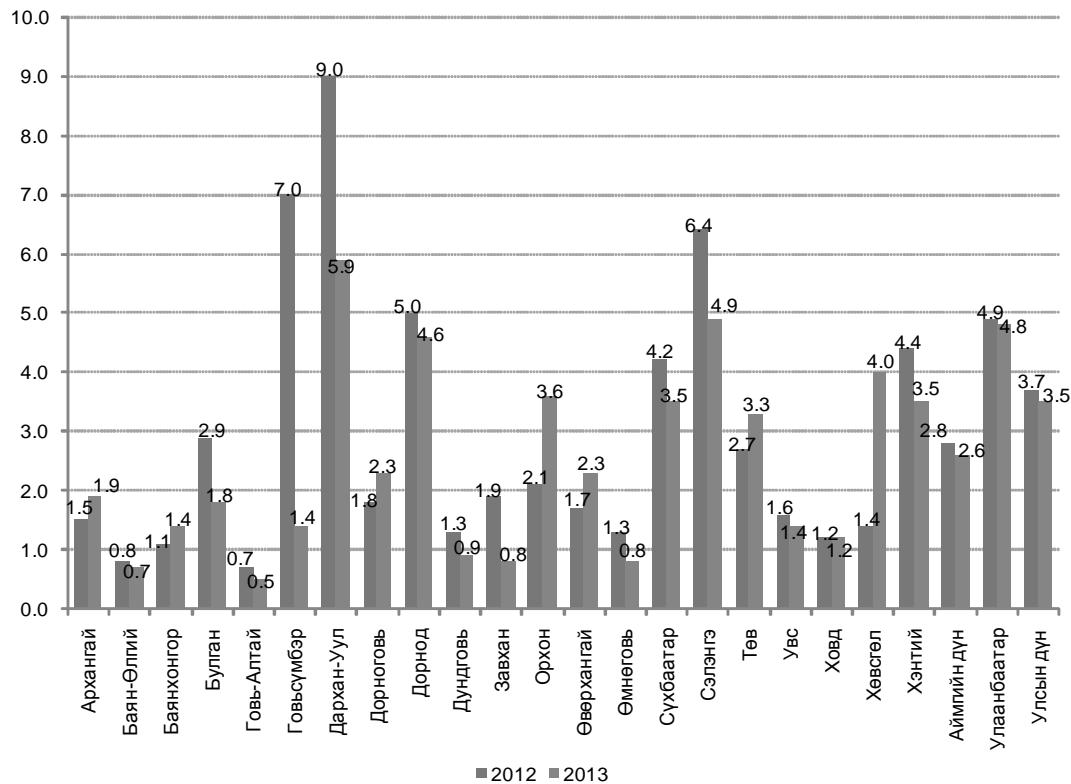
Сүрьеэ өвчний 997 шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний 9.5 хувийг эзэлж байна. 10 000 хүн амд ногдох өвчлөл 3.5 байна. Өвчлөл өнгөрсөн оны мөн үеэс 31 тохиолдлоор буурсан байна.

Хүснэгт 14. Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин 10 000 хүн амд, 2011-2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Байршил	2011	2012	2013
Улсын дундаж	3.8	3.7	3.5
УБ хот	5.2	4.9	4.8
Аймгийн дундаж	2.8	2.8	2.6

Сүрьеэгийн өвчлөл 10 000 хүн амд улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байгаа аймгуудыг дурьдвал: Дархан-Уул / 5.9/, Сэлэнгэ / 4.9/, Улаанбаатар хот / 4.8/, Хэнтий / 4.4/, Хөвсгөл / 4.0/, Хэнтий / 3.5/, Төв / 3.3/ байна.

Зураг 25. Сүрьеэгийн өвчлөл, 10 000 хүн амд, 2012-2013 оны 1-р улирлын байдлаар

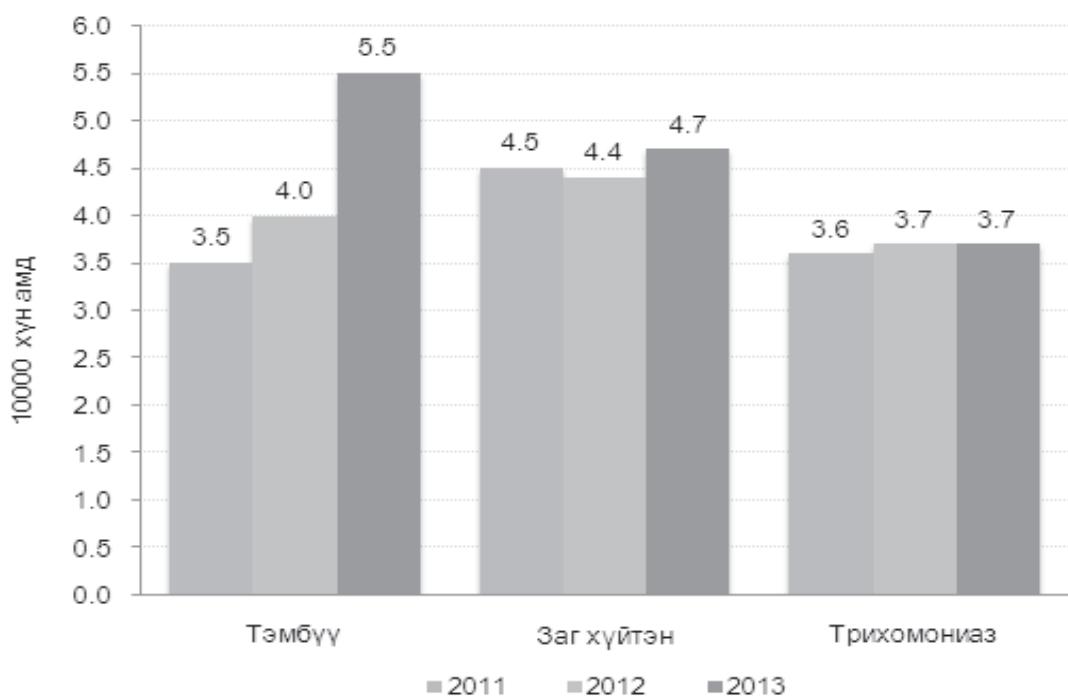

Дархан-Уул, Дорнод, Сэлэнгэ, Хөвсгөл, Орхон зэрэг аймгуудад 10000 хүн амд ноогдох сүрьеэгийн өвчлөл улсын дунджаас өндөр байна. Сүрьеэ өвчний шалтгаант нас барагтын 33 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2 тохиолдлоор буурсан байна.

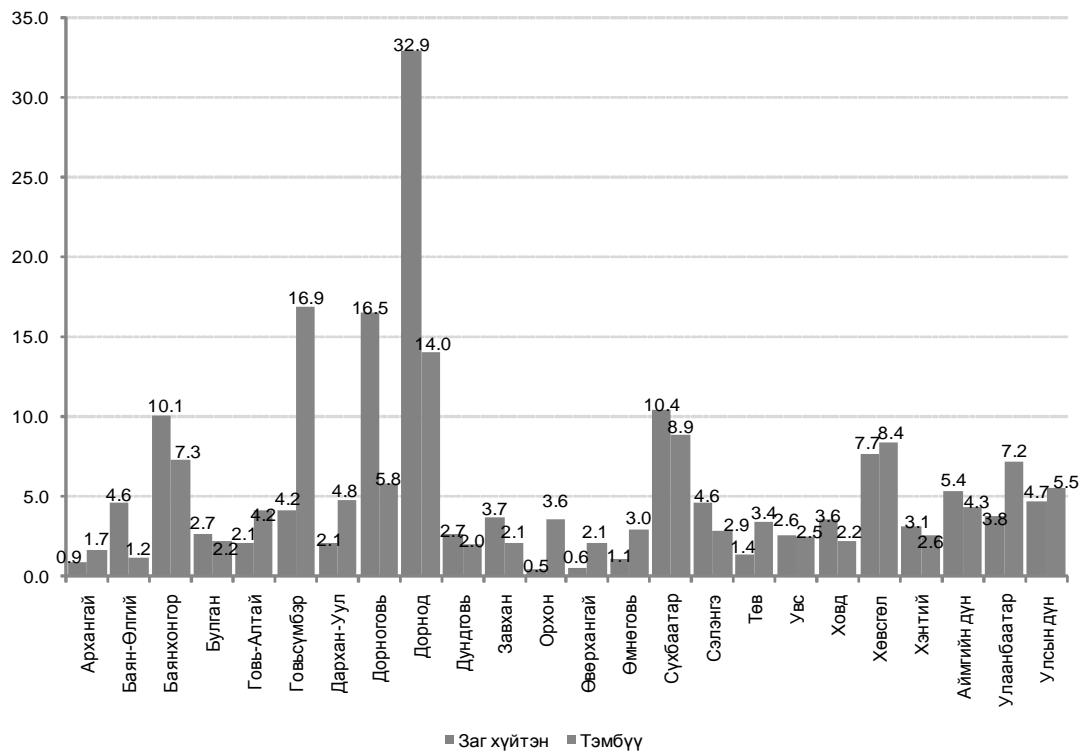
Бэлгийн замаар дамжих халдварт

Зонхилон тохиолдох бэлгийн замаар дамжих халдвартын 3931 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчиний 37.3 хувийг эзэлж байна. Зонхилон тохиолдох БЗДХӨ-ний 33.9 хувийг заг хүйтэн, 39.5 хувийг тэмбүү, 26.6 хувийг трихомониаз өвчин тус тус эзэлж байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тэмбүү өвчин 422 тохиолдлоор нэмэгдсэн ба 10000 хүн амд ногдох өвчлөл Баянхонгор, Говьсүмбэр, Дорноговь, Дорнод, Сүхбаатар, Хөвсгөл аймгууд болон Улаанбаатар хотод улсын дунджаас өндөр байна. /2013 оны эхний 3 сарын байдлаар 10000 хүн амд улсын дундаж 5.5/

Зураг 27. Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2011-2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Зураг 28. Заг хүйтэн, тэмбүүгийн өвчлөл 10 000 хүн амд, 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Халдварт өвчний шалтгаант нас барагт

2013 оны эхний 3 сарын байдлаар халдварт өвчний шалтгаант нас барагтын нийт 43 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Нас барагтын тохиолдлыг өвчний шалтгаанаар авч үзвэл: сүрьеэ- 33, менингококкт халдвар -4, вируст хепатит-3, хийт үхжил -1 салхинцэцэг өвчин -1, ХДХВ /ДОХ өвчнөөр -1 тус тус нас баржээ.

БҮЛЭГ V. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ 6. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

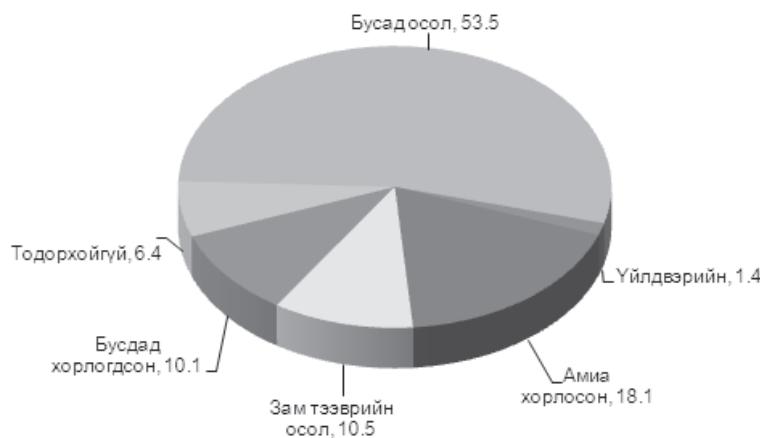
2013 оны эхний 3 сарын байдлаар нас баралтын 4060 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 412 тохиолдоор буурсан байна. Нас барсан хүний 60.3 хувь нь эрэгтэй, 39.7 хувь нь эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 24.6 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 27.5 хувийг хоног болоогүй нас баралт эзэлж байна. Нас баралтын 7.6 хувийг 1 хүртэлх хүүхдийн нас баралт эзэлж байна. /5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 9.0 хувийг, хорт хавдрын шалтгаантай нас баралт 22 хувийг эзэлж байна. Гадны шалтгаант нас баралтын 626 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт нас баралтын 15.4 хувийг эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үеэс 172 тохиолдоор буурсан ба эзлэх хувиар нь авч үзэхэд амиа хорлолт 0.2 хувиар, бусдад хорлогдсон тохиолдол 2.5 хувиар нэмэгдсэн байна.

- Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 5.1)
- Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт (10 000 хүн амд 2.5)
- Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 1.3)
- Төрөх тойрны перинаталь үед үүсэх оёг (10 000 хүн амд 0.5)
- Хавдар (10 000 хүн амд 0.3)

Зүрх-судасны тогтолцооны өвчиний шалтгаант нас баралтын дотор тархинд цус харвалт 33.2, зүрхний цус хомсрох өвчин 23.4 хувь, зүрхний булчингийн цочмог шигдээс 12.7 хувь, даралтдах өвчин 5.6 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хорт хавдрын нас баралтын дийлэнхи хувийг элэг ба элгэн дэх цөсний сувгийн өмөн 45.8 хувийг эзэлжээ.

Зураг 29. Нас баралтын гадны шалтгаан (хувиар), 2013 оны 1-р улирлын байдлаар

Нас баралтын гадны шалтгаан 772 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт нас баралтын 18.8 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 50 тохиолдол буюу 6.5 хувиар буурсан байна.

**Хүн амын нас барагт /1000 хүн амд харьцуулснаар/
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Нас барагт		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	1000 хүн амд	Бодит тоо	1000 хүн амд	Бодит тоо	1000 хүн амд
Баруун бүс	509	1.42	307	1.72	202	1.12
Баян-Өлгий	109	1.22	75	1.67	34	0.76
Говь-Алтай	77	1.44	44	1.68	33	1.22
Завхан	106	1.65	59	1.83	47	1.46
Увс	111	1.51	60	1.64	51	1.39
Ховд	106	1.36	69	1.78	37	0.95
Хангайн бүс	784	1.49	481	1.85	303	1.13
Архангай	115	1.36	70	1.68	45	1.05
Баянхонгор	122	1.58	74	1.95	48	1.22
Булган	55	1.01	35	1.28	20	0.74
Орхон	114	1.24	70	1.56	44	0.93
Өвөрхангай	165	1.62	102	2.01	63	1.24
Хөвсгөл	213	1.82	130	2.26	83	1.40
Төвийн бүс	582	1.26	348	1.51	234	1.01
Говьсүмбэр		0.00	0	0.00		0.00
Дархан-Уул	146	1.51	84	1.78	62	1.25
Дорноговь	88	1.45	53	1.75	35	1.15
Дундговь	59	1.56	41	2.17	18	0.95
Өмнөговь	77	1.20	47	1.47	30	0.93
Сэлэнгэ	115	1.13	60	1.18	55	1.08
Төв	97	1.12	63	1.44	34	0.80
Зүүн бүс	279	1.47	161	1.70	118	1.24
Дорнод	109	1.54	60	1.71	49	1.38
Сүхбаатар	96	1.84	57	2.18	39	1.50
Хэнтий	74	1.11	44	1.32	30	0.89
Улаанбаатар	1895	1.45	1146	1.86	749	1.09
Улаанбаатар	1895	1.45	1146	1.86	749	1.09

**Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан /Аймгаар/
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, нийслэл	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин		Хавдар		Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт		Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин		Төрөх тойрны перинаталь үед үүсэх оёг	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Баруун бус	221	6.2	130	3.6	28	0.8	33	0.9	20	0.6
Баян-Өлгий	46	5.1	24	2.7	1	0.1	10	1.1	2	0.2
Говь-Алтай	29	5.4	21	3.9	7	1.3	4	0.7	6	1.1
Завхан	56	8.7	29	4.5	6	0.9	6	0.9	3	0.5
Увс	50	6.8	30	4.1	9	1.2	4	0.5	5	0.7
Ховд	40	5.1	26	3.3	5	0.6	9	1.2	4	0.5
Хангайн бус	340	6.5	167	3.2	88	1.7	59	1.1	30	0.6
Архангай	49	5.8	26	3.1	11	1.3	8	0.9	8	0.9
Баянхонгор	52	6.7	24	3.1	10	1.3	9	1.2	6	0.8
Булган	26	4.8	13	2.4	7	1.3	3	0.6	2	0.4
Орхон	48	5.2	28	3.0	17	1.8	9	1.0	2	0.2
Өвөрхангай	80	7.9	30	3.0	18	1.8	9	0.9	4	0.4
Хөвсгөл	85	7.3	46	3.9	25	2.1	21	1.8	8	0.7
Төвийн бус	229	5.0	138	3.0	80	1.7	52	1.1	19	0.4
Говьсүмбэр	5	3.6	2	1.4	1	0.7	0	0.0	2	1.4
Дархан-Уул	57	5.9	40	4.1	24	2.5	6	0.6	2	0.2
Дорноговь	26	4.3	20	3.3	16	2.6	10	1.6	5	0.8
Дундговь	26	6.9	14	3.7	4	1.1	4	1.1	0	0.0
Өмнөговь	23	3.6	10	1.6	13	2.0	13	2.0	6	0.9
Сэлэнгэ	49	4.8	25	2.5	13	1.3	12	1.2	3	0.3
Төв	43	5.0	27	3.1	9	1.0	7	0.8	1	0.1
Зүүн бус	100	5.3	62	3.3	28	1.5	35	1.8	10	0.5
Дорнод	34	4.8	29	4.1	15	2.1	14	2.0	2	0.3
Сүхбаатар	34	6.5	23	4.4	5	1.0	10	1.9	7	1.3
Хэнтий	32	4.8	10	1.5	8	1.2	11	1.6	1	0.1
Улаанбаатар	625	4.8	429	3.3	372	2.9	140	1.1	77	0.6
Улсын дүн	1515	5.3	926	0.3	596	2.1	319	1.1	156	0.5

**Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан /Аймгаар/
/2013 оны 1-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, нийслэл	Амьсгалын тогтолцооны өвчин		Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин		Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин		Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин		Дотоод шүүрэл, тэжээлийн бодисын солилцооны өвчин	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Баруун бүс	35	1.0	7	0.2	11	0.3	12	0.3	1	0.0
Баян-Өлгий	14	1.6	3	0.3	3	0.3	3	0.3	0	0.0
Говь-Алтай	6	1.1	1	0.2	3	0.6	0	0.0	0	0.0
Завхан	2	0.3	1	0.2	2	0.3	1	0.2	0	0.0
Увс	7	1.0	2	0.3	1	0.1	1	0.1	1	0.1
Ховд	6	0.8	0	0.0	2	0.3	7	0.9	0	0.0
Хангайн бүс	43	0.8	15	0.3	13	0.2	7	0.1	4	0.1
Архангай	7	0.8	2	0.2	3	0.4	0	0.0	0	0.0
Баянхонгор	10	1.3	3	0.4	1	0.1	3	0.4	0	0.0
Булган	0	0.0	2	0.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Орхон	1	0.1	3	0.3	3	0.3	1	0.1	2	0.2
Өвөрхангай	10	1.0	3	0.3	3	0.3	2	0.2	0	0.0
Хөвсгөл	15	1.3	2	0.2	3	0.3	1	0.1	2	0.2
Төвийн бүс	20	0.4	10	0.2	4	0.1	6	0.1	9	0.2
Говьсүмбэр	1	0.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Дархан-Уул	3	0.3	1	0.1	0	0.0	1	0.1	5	0.5
Дорноговь	3	0.5	1	0.2	2	0.3	1	0.2	0	0.0
Дундговь	7	1.9	0	0.0	0	0.0	1	0.3	1	0.3
Өмнөговь	3	0.5	3	0.5	1	0.2	0	0.0	0	0.0
Сэлэнгэ	2	0.2	4	0.4	1	0.1	3	0.3	1	0.1
Төв	1	0.1	1	0.1	0	0.0	0	0.0	2	0.2
Зүүн бүс	13	0.7	5	0.3	5	0.3	3	0.2	6	0.3
Дорнод	5	0.7	2	0.3	1	0.1	1	0.1	4	0.6
Сүхбаатар	6	1.1		0.0	3	0.6	1	0.2	0	0.0
Хэнтий	2	0.3	3	0.4	1	0.1	1	0.1	2	0.3
Улаанбаатар	53	0.4	20	0.2	21	0.2	36	0.3	68	0.5
Улсын дүн	164	0.6	57	0.2	54	0.2	64	0.2	88	0.3

